

Biuletyn Archiwalny

ARCHIWA
PAŃSTWOWE

W NUMERZE

- Spotkanie problemowe nt. „Elektroniczne repozytorium: *Polonica* w zbiorach państw nadbałtyckich” 3
- Jubileusz Archiwum Akt Nowych 3
- Wystawa „Dokumenty Mówią” w kaliskim Archiwum 4
- Promocja albumu pt. „Milanówek w dokumencie i fotografii” 5

SPIS TREŚCI

I. Z ZAGRANICY

1. Konferencje, seminaria, spotkania	6
2. Programy i projekty	6
3. Współpraca z archiwami zagranicznymi	8
4. Współpraca z ośrodkami polonijnymi	8

II. Z KRAJU

1. Posiedzenie Rady Archiwalnej, 29 I 2009 r.	10
2. Z prac zespołów naukowych	12
3. Konferencje, sesje, spotkania	12
4. Komisje i zebrania naukowe	17
5. Szkolenia, warsztaty	23
6. Działalność edukacyjna i popularyzatorska	24
7. Wydawnictwa	37
8. Wizyty	39
9. Jubileusze	40
10. Inwestycje	41

III. ZASÓB ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH

1. Nabytki i darowizny	42
2. Digitalizacja materiałów archiwalnych	44
3. Mikrofilmowanie	45
4. Konserwacja	45
5. Dokumentacja osobowo-płacowa	45

IV. NOWOŚCI PRAWNE

1. Zmiany w przepisach dotyczących narodowego zasobu archiwalnego i archiwów	47
--	----

V. SPRAWY KADROWE

1. Zmiany kadrowe w Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych	48
2. Zamiana na stanowisku dyrektora Archiwum Państwowego w Kielcach	48
3. Zmiana na stanowisku zastępcy Archiwum Państwowego m.st. Warszawy	48

W NUMERZE

1. Spotkanie problemowe nt. „Elektroniczne repozytorium: *Polonica* w zbiorach państw nadbałtyckich”

W dniu 19 lutego 2009 r. w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie odbyło się spotkanie problemowe nt. „Elektroniczne repozytorium: *Polonica* w zbiorach państw nadbałtyckich”. W spotkaniu uczestniczyli: dr Barbara Berska, Zastępca Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, prof. Alina Nowicka- Jeżowa (Uniwersytet Warszawski), prof. Edward Mierzwa wraz ze współpracownikami z Instytutu Badań nad Polonią w Piotrkowie Trybunalskim, prof. Wojciech Krawczuk (UJ), prof. Dariusz Chemperek (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie w Lublinie), dr Wojciech Walczak (Uniwersytet w Białymstoku), dr Hubert Wajs (dyrektor AGAD), dr Jacek Krochmal, dr Michał Kulecki i pracownicy AGAD.

Przedmiotem obrad była prezentacja doświadczeń związanych z poszukiwaniami oraz kopiowaniem poloników w archiwach i bibliotekach w Szwecji oraz innych państwach basenu Morza Bałtyckiego. Polonika objęte poszukiwaniami to zarówno materiały archiwalne – źródła historyczne, jak również utwory literackie ważne dla badań literaturoznawczych.

Uczestnicy spotkania zadeklarowali chęć wymiany informacji o odszukanych polonikach, udostępniania ich katalogów, opisów archiwalnych oraz kopii cyfrowych, które będą gromadzone w Elektronicznym Repozytorium dostępnym w Internecie. Repozytorium to będzie uzupełniane w miarę przekazywania skanów oraz informacji o polonikach.

Powołany zostanie zespół roboczy, który opracuje założenia techniczne projektu. Podkreślono konieczność legalnego wykonywania i udostępniania kopii cyfrowych poloników znajdujących się w zbiorach zagranicznych, a także potrzebę zestandaryzowania opisów archiwalnych oraz określenia minimalnych wymagań technicznych dla kopii cyfrowych.

Repozytorium kopii cyfrowych będzie odpowiednikiem zbioru mikrofilmów poloników z archiwów zagranicznych, gromadzonych i udostępnianych w AGAD. Projekt będzie dostępny dla wszystkich osób zainteresowanych polonikami przechowywanymi w archiwach i bibliotekach państw basenu Morza Bałtyckiego.

Jacek Krochmal (AGAD)

2. Jubileusz Archiwum Akt Nowych

Na rok 2009 przypadła 90-ta rocznica utworzenia Archiwum Akt Nowych. Uroczystości jubileuszu miały miejsce w dniu 9 lutego, poprzedziła je Msza Święta odprawiona w intencji byłych i obecnych pracowników Archiwum w Kościele Ojców Paulinów pod wezwaniem Świętego Ducha. Natomiast główne uroczystości odbyły się w Muzeum Kolekcji im. Jana Pawła II. W obchodach udział wzięli m.in. Tomasz Merta (Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego), dr Sławomir Radoń (Naczelnny Dyrektor Archiwów Państwowych), przedstawiciele środowiska archiwalnego i naukowego, reprezentanci zaprzyjaźnionych z Archiwum organizacji kombatanckich. Okolicznościowe przemówienia wygłosili m.in. Tomasz Merta, dr Sławomir Radoń, Małgorzata Mroczkowska (Archiwum Ministerstwa Spraw Zagranicznych), Marek Krawczyk (Prezes Towarzystwa Opieki nad Archiwum Instytutu Literackiego w Paryżu), prof. dr hab. Kazimierz Kozłowski

(Uniwersytet Szczeciński). Krótkie prelekcje wygłosili prof. dr hab. Edward Kołodziej (*Archiwum Akt Nowych – dzieje i ludzie*) oraz dr Tadeusz Krawczak (*Archiwum Akt Nowych jako centralne archiwum Rzeczypospolitej*).

A. G. Dąbrowski (AAN)

3. Wystawa „Dokumenty Mówią” w kaliskim Archiwum

25 marca 2009 r. w siedzibie Archiwum Państwowego w Kaliszu odbył się wernisaż wystawy pt. *Dokumenty mówią*, składającej się z dwóch części: *Kalisz w dokumentach archiwalnych* oraz *Dwa oblicza archiwów* — *co kryją archiwa? Curiosa w zbiorach archiwów państwowych*.

W uroczystym otwarciu uczestniczyli przedstawiciele władz wojewódzkich i miejskich, dyrektorzy archiwów państwowych z Poznania i Leszna, Pani Jolanta Walewska z Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych w Warszawie, władze i pracownicy Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu, przedstawiciele władz oświatowych, bardzo liczni przedstawiciele kaliskich towarzystw i związków, sponsorzy, dziennikarze, nauczyciele i uczniowie, a także wielu Kaliszan — miłośników historii miasta.

Celem wystawy było zaprezentowanie materiałów archiwalnych, zgromadzonych w archiwach państwowych oraz upowszechnianie wiedzy historycznej o Kaliszu. Po raz pierwszy w Kaliszu pokazano oryginalne dokumenty pergaminowe i księgi z XIV, XVI i XVII wieku, wypożyczone z Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie i Archiwum Państwowego w Poznaniu, a także inne ciekawe materiały z XVIII-XX wieku, dotyczące historii Kalisza, pochodzące ze zbiorów Archiwum Państwowego w Kaliszu. Wystawa składała się z dwóch części. Pierwsza z nich to historyczne skarby z przeszłości miasta, wśród których zobaczyć można było m. in. pieczęć majestatyczną Kazimierza Wielkiego z 1347 r., czy dokument królewski Kazimierza Wielkiego z 1349 roku zezwalający mieszczanom kaliskim na karanie złoczyńców, ponadto przywilej wydany w 1512 roku przez króla Zygmunta Starego nadający Kaliszowi prawo organizowania targów i jarmarków, a także księgę sądu i urzędu rady miejskiej kaliskiej z lat 1649-1661. Kolejną grupę prezentowanych materiałów archiwalnych stanowiły dokumenty dotyczące znanych i zasłużonych osób, które przez pewien okres swojego życia związane były z Kaliszem. Wśród nich znajdowała się „Złota księga” Szkoły Wojewódzkiej w Kaliszu, do której w 1853 r. za zasługi w nauce i moralne zachowanie został wpisany Adam Asnyk, ponadto akt urodzenia Marii Dąbrowskiej zd. Szumskiej z 1889 r. oraz fotografia wywodzącego się z Kalisza - Prezydenta RP Stanisława Wojciechowskiego podczas pobytu w mieście w 1923 r. Zaprezentowano także fotografie i pocztówki z początku XX wieku — przedstawiające stary Kalisz, a także dokumenty i fotografie dotyczące I i II wojny światowej m.in.: obwieszczenia władz niemieckich, pocztówki ze spalonym Kaliszem z 1914 roku oraz fotografie przedstawiające wysiedlenia Kaliszan w okresie II wojny światowej.

Drugą część, stanowiła wystawa objazdowa przygotowana przez Naczelną Dyrekcję Archiwów Państwowych w Warszawie w 2008 r. Były to nowoczesne duże plansze przedstawiające najciekawsze, najbardziej zaskakujące, niespotykane i rzadkie materiały archiwalne jakie na przestrzeni kilku wieków udało zgromadzić się w archiwach państwowych dotyczące m. in. polityki, moralności, religii, nauki, techniki, rolnictwa, sportu oraz życia codziennego Polaków. Wśród kaliskich curiosów prezentowaliśmy m.in. torbę na podarunki dla Milicjantów z okazji Świąt Bożego Narodzenia w 1945 r., opaskę Związku Walki Młodych, ulotki, kartki

żywnościowe oraz powielacz pochodzący od Antoniego Pietkiewicza na którym kaliska podziemna „Solidarność” w okresie stanu wojennego drukował ulotki i inne wydawnictwa.

Dla upamiętnienia tego wydarzenia został wydany — pod redakcją Grażyny Schlender — Dyrektora Archiwum Państwowego w Kaliszu — Katalog tej wystawy pt. *„Dokumenty mówią. Kalisz w dokumentach archiwalnych oraz Curiosa czyli rechot historii w archiwach państwowych”*. Autorami pomysłu i układu tego katalogu były Barbara Berska i Grażyna Schlender. Opisy sporządzili: Michał Kulecki (AGAD), Zofia Wojciechowska (AP Poznań), Jolanta Walewska (NDAP), Krystyna Kubiak, Edyta Pietrzak, Anna Raczek i Grzegorz Waliś (AP Kalisz) oraz archiwiści z Archiwum Archidiecezjalnego w Poznaniu.

G. Schlender (AP Kalisz)

4. Promocja albumu pt. „Milanówek w dokumencie i fotografii”

28 lutego w Muzeum Niepodległości w Warszawie odbyła się kolejna promocja albumu „Milanówek w dokumencie i fotografii”, wydanego w roku ubiegłym, staraniem Archiwum Państwowego Dokumentacji Osobowej i Płacowej w Milanówku przy finansowym wsparciu Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych.

Promocja odbyła się dzięki współpracy milanowskiego archiwum z Muzeum Niepodległości w Warszawie oraz Towarzystwem Miłośników Milanówka. O kulisach powstawania publikacji opowiedzieli Maria Smoleń - autorka szkicu o Milanówku oraz Jolanta Louchin – Dyrektor Archiwum Państwowego Dokumentacji Osobowej i Płacowej w Milanówku. Przypomniano również powojenną historię Milanówka. Program spotkania uświetnili swym występem Grażyna Biernat-Borowska (*sopran*) oraz Sebastian Raj (*fortepian*).

NDAP

I. Z ZAGRANICY

1. Konferencje, seminaria, spotkania

NDAP

- 30 I 2009 r. – dr Barbara Berska, Zastępca Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, wzięła udział w VI posiedzeniu Europejskiej Grupy Archiwalnej (European Archival Group);
- 31 III 2009 r. – w siedzibie NDAP odbyło się spotkanie z przedstawicielami Muzeum Holocaustu poświęcone omówieniu dalszych zasad współpracy, a zwłaszcza aneksowania dotychczas obowiązującej umowy z 1997 r.

NAC

- 28 I 2009 r. – Rafał Magryś (NAC) wziął udział w pierwszym, po podpisaniu umowy z Komisją Europejską, spotkaniu roboczym programu APEnet w Brukseli. Projekt APEnet (Archives Portal on the Internet) jest realizowany ze środków europejskich programu eContentplus, którego celem jest zwiększanie dostępności, użyteczności i wykorzystania we Wspólnocie zasobów cyfrowych. Celem programu APEnet jest stworzenie przez 12 archiwów narodowych w bliskiej współpracy z EUROPEANA internetowego portalu umożliwiającego dostęp do zdigitalizowanych kolekcji archiwalnych i baz opisów archiwalnych. W czasie spotkania ustalano zmiany dotyczące redystrybucji środków finansowych w poszczególnych latach oraz plan rozwoju projektu do września br.

AP W ELBLĄGU Z/S W MALBORKU

- 5-8 II 2009 r. – pracownik archiwum Arkadiusz Wełniak wziął udział w konferencji genealogicznej w Bad Malente w Niemczech, gdzie przedstawił referat pt. „Alltagsleben In Westpreussen. Quellen und Forschungsmoeglichkeiten im Bestand des Staatsarchivs Malbork” („Życie codzienne w Prusach Zachodnich. Źródła i możliwości badawcze w zasobie Archiwum Państwowego w Malborku”). Symposium zostało zorganizowane przez Academia Baltica w Lubece przy współudziale Towarzystwa Genealogicznego Prus Wschodnich i Zachodnich oraz Uniwersytetu w Lubece. W spotkaniu wzięło udział ponad stu miłośników genealogii i historii, którzy mieli okazję wysłuchać kilkunastu wykładów i uczestniczyć w dyskusjach panelowych poświęconych przeszłości obu prowincjom pruskim.

2. Programy i projekty

NDAP

- 20 I 2009 r. – w Parlamencie Europejskim w Brukseli miało miejsce uroczyste otwarcie wystawy pt. „Tradycje parlamentaryzmu polskiego”. Komisarzem wystawy był dr Hubert Wajs, Dyrektor Archiwum Głównego Akt Dawnych, który za zaproszenie Pani Poseł Ewy Tomaszewskiej wziął udział w wydarzeniu. Ekspozycja wpisywała się w obchody Polskiego Roku Demokracji, zainaugurowane 15 stycznia br. przez Senat RP. Wystawa obejmowała okres od Statutów Wiślicko - Piotrkowskich po Konstytucję 3 Maja i utworzenie pierwszego ministerstwa oświaty - Komisji Edukacji Narodowej;

- 30 III 2009 r. – w siedzibie NDAP odbyło się kolejne posiedzenie Rady Programowej projektu Index. W spotkaniu, poza dotychczasowymi członkami Rady, uczestniczyli zaproszeni przedstawiciele środowisk kościelnych. W skład Rady zaproszono nowych członków: Ks. Kard. Stanisława Dziwisza (reprezentował go ks. prof. Jan Szczepaniak), Ks. Arcybiskupa Kazimierza Nycza (reprezentował go ks. dr Gałka), Ks. prof. Jana Dyducha, rektora Papieskiej Akademii Teologicznej. W trakcie spotkania dokonano podsumowania dotychczasowej 3-letniej realizacji projektu oraz omawiano możliwości włączenia się w dalsze kwerendy i badania instytucji kościelnych. Podsumowania wyników kwerend krajowych i zagranicznych zrealizowanych w latach 2006-2009 pod kierunkiem Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych dokonała dr Anna Krochmal, koordynator zespołu archiwalnego NDAP.

AP W KOSZALINIE

- II 2009 r. – Joanny Chojeckiej, dyrektor archiwum, udała się do Wolgast (Niemcy), w celu przygotowania projektu wystawy w Muzeum w Wolgast spośród części wystawy „Köslin – Koszalin. Miasto pomorskie”. Wystawa, organizowana w ramach wspólnego projektu z Prezydentem Miasta Koszalina oraz Landesarchiv Greifswald, została przewieziona w grudniu 2008 r. z AP w Koszalinie do Landesarchiv Greifswald i wyeksponowana w tamtejszej pracowni naukowej (kopie dokumentów dotyczące historii Koszalina, wraz z ich opisem w języku niemieckim, prezentowane w 12 antyramach w postaci nadruku cyfrowego). Prezentacja wystawy w Muzeum w Wolgast planowana jest w okresie od czerwca do sierpnia br.

AP W OLSZTYNIE

- 12 III 2009 r. – w Museum für Vor- und Frühgeschichte w Berlinie Charlottenburgu odbyła się promocja wydanej przez Archiwum Państwowe w Olsztynie książki pt. „Archeologiczne Księgi Inwentarzowe Dawnego Prussia-Museum. Aestorium Hereditas I”. Promocji towarzyszyła wystawa poświęcona konserwacji ksiąg inwentarzowych dawnego Prussia Museum w Królewcu, którą można będzie oglądać do końca kwietnia br. Wydarzenie to poprzedzone zostało konferencją prasową, w której m.in. udział wzięli: Tomasz Merta, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, dr Anna Bitner-Wróblewska, redaktor publikacji.

AP W RZESZOWIE

- W I kwartale br. archiwum kontynuowało udział we wspólnym opracowaniu niemiecko-polskiego projektu pn. „Cztery tygodnie września. Społeczeństwo Rzeszowa i Bielefeldu we wrześniu 1939” – 16 uczniów z Zespołu Szkół Ekonomicznych w Rzeszowie pod opieką nauczyciela korzystało z przygotowanych przez Archiwum materiałów archiwalnych .

3. Współpraca z archiwami zagranicznymi

NDAP

- 16-20 III 2009 r. – dr Anna Krochmal udała się do Centralnego Państwowego Archiwum Historycznego Ukrainy we Lwowie w celu dokonania wyboru materiałów na wystawę organizowaną z okazji 70-tej rocznicy wybuchu II wojny światowej. Wystawa jest planowana na jesień br., a jej współorganizatorem będzie Kancelaria Prezydenta RP.

AP W SZCZECINIE

- W I kwartale archiwum kontynuowało współpracę dotyczącą przygotowań międzynarodowej wspólnej z Landesarchiv Greifswald wystawy pt. „Sąsiedzi w Europie. Księstwo Pomorskie – Królestwo Polskie 1000–1648”. W jej ramach zakończono kwerendę w archiwach krajowych i zagranicznych. Podjęto też próbę uzyskania wsparcia finansowego z programu Interreg III;
- 18, 25 III 2009 r. – pracownicy archiwum dr Paweł Gut, dr Maciej Szukała oraz Witold Mijał prowadzili w archiwach niemieckich kwerendę związaną z przygotowaniem wystawy pt. „Druga wojna światowa z perspektywy Pomorza Zachodniego”. Jej otwarcie planowane jest w Muzeum Wolińskiego Parku Narodowego na koniec czerwca tego roku.

AP W KRAKOWIE

- AP w Krakowie we współpracy z Opplandsarkivet (Norwegia) włączyło się w realizację projektu badawczego finansowanego w ramach Funduszy Wymiany Kulturalnej dot. emigracji Polaków do Norwegii. W I kwartale odbyły się spotkania partnerów projektu oraz został przygotowany wniosek o sfinansowanie tego przedsięwzięcia

4. Współpraca z ośrodkami polonijnymi

NAC

- II 2009 r. – spotkanie dyrektora NAC dr. Nikodema Bończy-Tomaszewskiego z Maciejem Siekierskim – kuratorem zbiorów polskich w Instytucie Hoovera (USA). Tematem spotkania było omówienie możliwości zaprezentowania przez NAC on-line dokumentów polskich przekazanych przed kilku laty przez IH do AAN.

AP W KATOWICACH

- 27 II – 6 III 2009 r. – w archiwum prezentowano wystawę przygotowaną przez Oberschlesisches Landesmuseum Ratingen pt. „Śladami historii. Śląskie miasta forteczne w procesie przemian urbanistycznych”;
- W I kwartale kontynuowano współpracę z Instytutem Piłsudskiego w Nowym Jorku w zakresie mikrofilmowania akt powstańczych.

AP W ŁODZI

- 24 I 2009 r. – w ramach Tygodnia Pamięci w gmachu Rzymskiej Szkoły Fotografii we Włoszech otwarta została wystawa zatytułowana *Dzieci z łódzkiego getta. Pamięć Litzmannstadt Getto. Fotografie Mendla Grosmana i Henryka Rossa ze zbiorów Archiwum Państwowego w Łodzi*. Organizatorami wystawy byli: Stowarzyszenie Kulturalne Polandia bez Granic, Rzymska Szkoła Fotografii, Instytut Tolerancji z Łodzi, Biuro Promocji, Turystyki i Współpracy z Zagranicą Urzędu Miasta Łodzi oraz Archiwum Państwowe w Łodzi. Na ekspozycji zaprezentowane zostały zdjęcia z albumów przechowywanych w zespole akt *Przełożony Starszeństwa Żydów w Getcie Łódzkim z lat 1940-1944* przedstawiające życie dzieci żydowskich zamkniętych w getcie. Patronat nad wystawą objął Prezydent Republiki Włoskiej, rzymskie władze regionalne i miejskie oraz Gmina Żydowska w Rzymie. Archiwum Państwowe w Łodzi reprezentował dyrektor Piotr Zawilski i starszy kustosz Julian Baranowski. Zabierając głos dyrektor APŁ mówił o źródłach do badań nad holokaustem przechowywanych w łódzkim archiwum. Wystawa spotkała się z żywym przyjęciem wśród mieszkańców Rzymu oraz dużym zainteresowaniem mediów włoskich, m.in. telewizji RAI i gazet codziennych. O wystawie informowała również prasa łódzka;
- 17 II 2009 r. – w Kunsthaus w Hamburgu w RFN otwarta została wystawa pt. *In den Tod geschickt. Die Deportationen von Juden, Roma und Sinti aus Hamburg 1940 bis 1945*, poświęcona deportacji i zagładzie Żydów, Romów i Sintich z Hamburga w latach II wojny światowej. Na wystawie zaprezentowano m.in. reprografie dokumentów pochodzących z Archiwum Państwowego w Łodzi. Ekspozycji towarzyszył dwujęzyczny niemiecko – angielski katalog z dołączoną płytą DVD;
- 19 III 2009 r. – w DKV – Veranstaltungssaal w Berlinie odbyła się prezentacja książki dokumentującej, m.in. w oparciu o materiały znajdujące się w posiadaniu Archiwum Państwowego w Łodzi, losy przeszło 4200 berlińskich Żydów deportowanych do Getta Litzmannstadt jesienią 1941 r. Większość z nich została później zamordowana w obozie zagłady w Chełmnie nad Nerem. Prezentacji towarzyszyła wystawa reprografii fotografii przechowywanych w APŁ ukazujących łódzkie getto. Reprezentujący na promocji książki APŁ jego dyrektor Piotr Zawilski przedstawił referat zatytułowany: *Akta Litzmannstadt Getto w zasobie Archiwum Państwowego w Łodzi*.

II. Z KRAJU

1. Posiedzenie Rady Archiwalnej, 29 I 2009 r.

29 I 2009 r. odbyło się pierwsze w tym roku posiedzenie Rady Archiwalnej, pod przewodnictwem prof. dr. hab. Jana Dziegielewskiego. Wśród zaproszonych gości byli m.in.: Ambasador Izraela David Peleg, Amir Rosenberg pełnomocnik Elli Milch-Sheriff, Kierownik Archiwum Żydowskiego Instytutu Historycznego Agnieszka Jarzębowska, Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych dr Sławomir Radoń, Zastępca Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych dr Barbara Berska, Zastępca Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych dr Andrzej Biernat, Dyrektor Generalny Grażyna Ignaczak-Bandych, Naczelnik Wydziału Kształtowania Narodowego Zasobu Archiwalnego Ewa Perłakowska.

Jedną z głównych kwestii poruszonych w trakcie obrad była sprawa roszczeń Elli Milch-Scheriff do zwrotu dziennika dr. Barucha Milcha. Rękopis przechowywany jest obecnie w Żydowskim Instytucie Historycznym w Warszawie. Prośba o zajęcie stanowiska przez Naczelnego Dyrektora została skierowana w ubiegłym roku i rozpatrywana była w środowisku ekspertów, w tym z przedstawicielami Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W wyniku analiz i konsultacji w Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych opracowano oświadczenie, które stanowi oficjalne stanowisko Naczelnego Dyrektora. Przedstawiając opinię dr Sławomir Radoń podkreślił, że dotyczy ona tylko kwestii, o których może decydować Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych, tj. decyzji dotyczącej wywozu pamiętnika za granicę.

Zastępca Naczelnego Dyrektora dr Barbara Berska przedstawiła kwestie związane z opieką polskiego dziedzictwa archiwalnego za granicą w roku 2008. Omówiła uczestnictwo Naczelnej Dyrekcji i archiwów państwowych w gremiach międzynarodowych (m.in. w obradach Międzynarodowej Rady Archiwalnej, Rady Europejskich Archiwistów Krajowych, DLM-Forum, grupach eksperckich przy Komisji Europejskiej, Okrągłego Stołu archiwów - CITRA, Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek za granicą); sprawę umów i porozumień międzynarodowych zawartych (m.in. z Izraelem, Gruzją i Ukrainą, Białorusią) oraz planowanych (z Litwą); współpracy z instytucjami polonijnymi. Zastępca Naczelnego Dyrektora poinformowała, że pomoc udzielana będzie w 2009 r. 18 placówkom, po rozszerzeniu teje o archiwa kościelne. Wyjazdy archiwistów do instytucji finansowane były ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Dziedzictwo Kulturowe”. W podsumowaniu działalności międzynarodowej Zastępca Naczelnego Dyrektora przedstawiła plany na przyszłość. Stanowi je przede wszystkim zapoczątkowanie projektu gromadzenia informacji o rozproszonych zespołach archiwalnych, wzorem podjętego przedsięwzięcia we współpracy z Archiwum Akt Nowych, Narodowym Archiwum Cyfrowym i Instytutem J. Piłsudskiego w Nowym Jorku. Celem tej współpracy jest opracowanie inwentarza idealnego akt rozproszonych zespołów i zbiorów, takich jak akta Rządu Polskiego na Emigracji i opublikowanie ich na platformie internetowej. Kolejnym celem jest pozyskanie środków dla Instytutu Literackiego „Kultura” w Maisson-Laffite. Zasób tej instytucji zostanie uporządkowany we współpracy z Biblioteką Narodową w Warszawie. Innym planowanym przedsięwzięciem jest pozyskanie mikrofilmów z Ukrainy, Białorusi, jak również z archiwów amerykańskich, w tym roku priorytetem będą materiały z kampanii wrześniowej 1939 r. Projektem do zrealizowania pozostaje także cyfryzacja nagrań Archiwum o. Pallotynów w Paryżu. Kontynuowane będą również umowy polsko-ukraińskie w ramach wymiany dokumentów, program UNESCO, jak również program Odtworzenie Pamięci Polski (RMP), polegający na rejestracji poloników w archiwach zagranicznych.

Zagadnienie rewindykacji omówił doradca Naczelnego Dyrektora – prof. Władysław Stępnia, który przypomniał o złożoności tego problemu. Zwrócił uwagę, że interpretacja międzynarodowego prawa publicznego, dotyczącego rozmieszczenia archiwaliów w związku z sukcesją państw nie jest łatwa. Prof. Władysław Stępnia zwrócił uwagę, że umowy zwarte przez Polskę z Niemcami oraz porozumienia z Rosją, Białorusią, Litwą i Ukrainą okazały się mało skuteczne. Sprawy rewindykacji są więc niezłatwione, choć sprawa restytucji mienia została zagwarantowana Polsce na konferencji wielkich mocarstw w Poczdamie. Podkreślił, że sprawy rewindykacji należałoby rozwiązywać na drodze traktatowej.

Naczelnny Dyrektor podsumował najważniejsze działania w archiwach państwowych w 2008 r. Na wstępie dr Sławomir Radoń zapewnił, że przez cały czas prowadził starania w Sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu i próbował zainteresować sprawami archiwalnymi przedstawicieli Rządu. Naczelnny Dyrektor przypomniał o wizycie w Archiwum Akt Nowych i Narodowym Archiwum Cyfrowym m.in. Przewodniczącego Sejmowej Komisji Finansów Publicznych Zbigniewa Chlebowskiego i Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdana Zdrojewskiego. Dr Sławomir Radoń zaznaczył, że wymiernym wynikiem spotkań i przeprowadzonych rozmów było w ubiegłym roku zwiększenie budżetu na archiwa państwowe. Zwrócił też uwagę na rezultaty symboliczne. Z okazji obchodów 200 lat archiwów państwowych na ręce Naczelnego Dyrektora złożone zostały listy gratulacyjne przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego, Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska i Marszałka Sejmu Bronisława Komorowskiego.

Na posiedzeniu dr Andrzej Biernat, Zastępca Naczelnego Dyrektora, omówił projekt nowej ustawy archiwalnej, zwracając uwagę na dwie zasadnicze zmiany w stosunku do obecnej ustawy archiwalnej. Zmiany te dotyczą przyjęcia tytułu „Prawo” i włączenia do ustawy zagadnień odnoszących się do postępowania z dokumentacją. Zaznaczył, że ustawa dotyczy zarówno dokumentacji w formie papierowej jak i w postaci elektronicznej. Dr Andrzej Biernat wyjaśnił, że celem takiego rozwiązania jest osiągnięcie przejrzystości zasad postępowania z dokumentami w kancelarii urzędu. Zastępca Naczelnego Dyrektora podkreślił, że przyszła ustawa wprowadzi zmiany w zasadach kwalifikowania dokumentacji do wieczystego przechowywania. Wyjaśnił, że odstąpi się od wyłaniania aktotwórcy, a część dokumentacji będzie zaliczana do materiałów archiwalnych z litery prawa. Dr Andrzej Biernat zaznaczył, że zmianie ulegnie system archiwów w Polsce. Zasób archiwalny zostanie podzielony na publiczny i prywatny, natomiast cały narodowy zasób archiwalny będzie rejestrowany. Ponadto ustawa będzie wprowadzała pojęcie archiwum bez przymiotnika „zakładowe” i nową definicję „archiwum historyczne”. W kwestiach udostępniania odstąpi się od cezur z zachowaniem karencji dla dokumentacji zawierającej informacje wrażliwe, tj. dane osobowe i dane ustawowo chronione. Zastępca Naczelnego Dyrektora zwrócił również uwagę, że odrębny paragraf poświęcono kwestiom odnoszącym się do pracowników archiwów państwowych.

W. Lipińska, A. Burzyńska (WE, NDAP)

2. Z prac zespołów naukowych

AP W POZNANIU

- I-III 2009 r. – pracownicy archiwum działali w grupie roboczej, powołanej w ramach Zespołu Informatyka i Archiwa, mającej na celu przygotowanie projektów zmian w przepisach metodycznych, prowadząc m.in. konsultacje z WEI nt. nowelizacji przepisów o ewidencji zasobu, konsultacje nt. opracowania w systemie informatycznym dokumentacji technicznej oraz analizy przepisów metodycznych.

AP W SZCZECINIE

- 13-14 I 2009 r. – dr Paweł Gut wziął udział w posiedzeniu zespołu naukowego ds. opracowania wytycznych metodycznych dla materiałów sfragistycznych w archiwach państwowych, które odbyło się w Jeleniej Górze.

4. Konferencje, sesje, spotkania

NDAP

- 29-30 I 2009 r. – w ramach II Konwentu Informatyków Administracji Publicznej na Lubelszczyźnie K. Schmidt wygłosił referat pt. *Archiwum dokumentów elektronicznych - modelowy proces przekazywania typowych materiałów archiwalnych do archiwum historycznego - aspekt technologiczny, prawny i ...socjologiczny*;
- 19-20 II 2009 r. – w ramach I Forum Informatyki w Administracji Publicznej w Województwie Pomorskim „Zastosowanie e-rozwiązań w praktyce”, zorganizowanego w Gdańsku, K. Schmidt wygłosił referat pt. *Przekazywanie dokumentów elektronicznych do archiwum państwowego – doświadczenia zdobyte podczas testu prototypu Archiwum Dokumentów Elektronicznych*;
- 26 II 2009 r. – Kazimierz Schmidt wziął udział w konferencji pn. „Problemy edukacji prawno-informatycznej”, zorganizowanej przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie;
- W I kwartale K. Schmidt uczestniczył w pracach Grupy Ekspertów Portalu Interoperacyjności (koordynowanej przez Departament Informatyzacji MSWiA) oraz w pracach Zespołu ds. Digitalizacji przy Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

AAN

- 27 III 2009 r. – miało miejsce roczne zebranie sprawozdawcze, na którym omówione zostały najważniejsze aspekty działalności archiwum w 2008 roku, największe osiągnięcia zawodowe i naukowe jego pracowników, przedstawiano też sprawy nurtujące środowisko pracowników archiwum.

AP W KATOWICACH

- 19 I 2009 r. – Ryszard Kaczmarek wygłosił referat pt. *Od autonomicznego do samorządowego województwa śląskiego. W 10. rocznicę uchwalenia ustawy o samorządzie województwa na XXXIII uroczystej sesji Sejmiku Województwa Śląskiego pt. „10 lat Samorządu Województwa Śląskiego”*;

- 20 I 2009 r. – Piotr Greiner zaprezentował referat pt. *Ciekawa historia Górnego Śląska* na spotkaniu w Bibliotece Śląskiej w ramach cyklu Kawiarenki Kulturalno-Literackiej;
- 29 I 2009 r. – odbyło się posiedzenie Komisji Konserwatorskiej, zwołanej w celu oceny prac konserwatorskich wykonanych w ramach projektu „Ochrona i konserwacja cieszyńskiego dziedzictwa piśmienniczego” finansowanego przez państwa EOG;
- 25 II 2009 r. – w archiwum odbyło się spotkanie osób zaangażowanych w projekt wydawniczy pn. *Regesty dokumentów przechowywanych na Górnym Śląsku Tom II (1401-1450)*. W spotkaniu uczestniczyli pracownicy AP Opole, AP Katowice i Zemskiego Archiv w Opawie;
- 26 II 2009 r. – na konferencji w Muzeum Śląska Opolskiego Piotr Greiner zaprezentował referat pt. *Pojęcie i granice Górnego Śląska* ;
- 27 II 2009 r. – Piotr Greiner przedstawił prezentację pt. *Nobliści z Górnego Śląska w Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Opolu*;
- 27 III 2009 r. – Katarzyna Głowania brała udział w I Konferencji Pańśląskiej pt: „Wpływ państw i krajów ościennych na krajobraz kulturowy Śląska”.

AP W KIELCACH

- 27 III 2009 r. – w archiwum odbyło się pożegnanie Pani Elwiry Szczepaniak długoletniej Dyrektora AP w Kielcach, w związku z odejściem na emeryturę. W spotkaniu uczestniczyli, przedstawiciele instytucji naukowych i kulturalnych Kielc: Regina Renz – Rektor Uniwersytetu Humanistyczno – Przyrodniczego, Adam Massalski – Senator RP, Leszek Bukowski – Naczelnik Delegatury IPN w Kielcach, Kornelia Major – Prezes Świętokrzyskiego Towarzystwa Genealogicznego. W pożegnaniu uczestniczyli również: Sławomir Radoń – Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych oraz dyrektorzy i pracownicy archiwów państwowych.

AP W KOSZALINIE

- 4 III 2009 r. – archiwum we współpracy z Archiwum Państwowym w Lesznie, Muzeum Okręgowym w Lesznie, Instytutem im. Gen. dyw. Stefana „GROTA” Roweckiego w Lesznie, Stowarzyszeniem Oficerów Rezerwy 69 LP PLOT zorganizowało w sali konferencyjnej Koszalińskiej Biblioteki Publicznej sesję naukową pt. „W 90-tą rocznicę Powstania Wielkopolskiego 1918/1919.Grupa Leszno”. W sesji prowadzonej przez Joannę Chojecką, dyrektora AP, referaty z zakresu tematyki ujętej w tytule konferencji zaprezentowali prof. dr hab. Bogusław Polak (Politechnika Koszalińska), dr Eugeniusz Śliwiński (Muzeum Okręgowe w Lesznie), kpt Marek Kędzierski (Stowarzyszenie Oficerów Rezerwy 69 LP PLOT) i Elżbieta Olender (Archiwum Państwowe w Lesznie). Sesji towarzyszyła wystawa obejmująca reprodukcje dokumentów i zdjęć związanych z Powstaniem oraz muzealia (w tym militaria użyte w trakcie walk). Od końca marca wystawa była eksponowana w siedzibie AP w Koszalinie (część wystawy zawierająca militaria była tu eksponowana już od 4 marca).

AP W KRAKOWIE

- 27 I 2009 r. – Szczepan Świątek wygłosił referat pt.: „Szkody wojenne profesorów i pracowników Uniwersytetu Jagiellońskiego” w Towarzystwie Miłośników Historii i Zabytków Krakowa;
- 5 II 2009 – Szczepan Świątek wygłosił referat w Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” pt.: „Niemiecki obóz koncentracyjny Auschwitz w zespołach i zbiorach Archiwum Państwowego w Krakowie”.

AP W LESZNIE

- 17 II 2009 r. – dyrektor archiwum Elżbieta Olender wzięła udział w XVII Seminarium Historyków Powstania Wielkopolskiego 1918-1919, które odbyło się w sali Kościańskiego Ośrodka Kultury;
- 4 III 2009 r. – Archiwum Państwowe w Lesznie, Muzeum Okręgowe w Lesznie i Archiwum Państwowe w Koszalinie przygotowały sesję popularno-naukową na temat Powstania Wielkopolskiego w południowo-zachodniej Wielkopolsce. Podczas sesji zaprezentowano 4 referaty prof. dr hab. B. Polak – Powstanie Wielkopolskie w świetle najnowszych badań, dr E. Śliwiński – Powstanie Wielkopolskie w rejonie południowo-zachodniej Wielkopolski, kpt. rez. M. Kędzierski – Mundur Wojsk Wielkopolskich, E. Olender Materiały archiwalne do dziejów Powstania Wielkopolskiego przechowywane w Archiwum Państwowym w Lesznie.

AP W ŁODZI

- 30 III 2009 r. – w Centralnym Muzeum Włókiennictwa w Łodzi odbyło się zebranie Stowarzyszenia Archiwistów Polskich Oddział w Łodzi. Na zebraniu przedstawiony został referat Bożeny Pellowskiej – Chudobińskiej pt. *Życie w Łódzkim Domu Koncertowym przy ulicy Dzielne*. Dotyczył on historii Łódzkiego Domu Koncertowego, poprzedniczki Filharmonii Łódzkiej, od początku powstania aż do II Wojny Światowej. Ilustrowany był zdjęciami, afiszami, artykułami prasowymi oraz planami. W dalszej części zebrania Izabela Matysiak – Aleksandrowicz, prezes Zarządu Oddziału SAP w Łodzi, omówiła program warsztatów szkoleniowych w 2009 r. na terenie Sądecczyzny i Słowacji.

AP W PIOTRKOWIE TRYB.

- 2 IV 2009 r. – w Oddziale w Tomaszowie Mazowieckim odbył się odczyt prof. nadzw. dr hab. Krzysztofa Tomasza Witczaka z Uniwersytetu Łódzkiego nt. *Tomaszowska Rodzina Waldów i jej wybitny przedstawiciel Benjamin Lajbuś Yari- Wald (1925-2006)*. Spotkanie zostało zorganizowane przez tomaszowski Oddział Archiwum Państwowego i Koło Polskiego Towarzystwa Historycznego w Tomaszowie Mazowieckim.

AP W POZNANIU

- 6 I 2009 r. – podczas trwającej w Poznaniu dwudniowej międzynarodowej konferencji naukowej pt. „Miasto w perspektywie onomastyki i historii”, zorganizowanej przez Pracownię Onomastyczną Instytutu Filologii Polskiej UAM i Komisję Językoznawczą PTPN, w sali konferencyjnej archiwum Zofia Wojciechowska, starszy kustosz APP, wygłosiła wykład na temat kancelarii miejskiej poznańskiej do 1793 r., połączony z prezentacją akt miejskich jako źródeł do badań antroponimii Poznania;

- 26 II 2009 r. – w sali konferencyjnej AP w Poznaniu odbyło się zebranie sprawozdawcze, podczas którego podsumowano działalność archiwum w roku 2008;
- 5 III 2009 r. – w AP w Poznaniu odbyło się zebranie naukowe, podczas którego dr Henryk Zimniak wygłosił prelekcję pt. „Badania terenowe w warsztacie historyka dziejów najnowszych na podstawie doświadczeń w przygotowaniu monografii gminy Tarnowo Podgórne”;
- 16 III 2009 r. – w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu odbyła się konferencja naukowa pt. „Kształtowanie zachodniej granicy odrodzonego Państwa Polskiego na przykładzie Wielkopolski”, podczas której Henryk Krystek przedstawił prezentację dotyczącą digitalizacji materiałów archiwalnych dotyczących Powstania Wielkopolskiego przechowywanych w zasobie Archiwum Państwowego w Poznaniu.

AP W SZCZECINIE

- 19 I 2009 r. – w ramach rocznicowych obchodów odbyła się spotkanie poświęcone Obywatelskiemu Komitetowi Porozumiewawczemu Regionu Pomorza Zachodniego. Jego organizatorami była Wyższa Szkoła Administracji Publicznej oraz Archiwum Państwowe w Szczecinie. Było to już drugie tego typu spotkanie (pierwsze odbyło się w czerwcu 2008 r.) z udziałem czołowych działaczy OKP regionu Pomorza zachodniego. Efektem obu spotkań będzie wydanie książki pt. „Obywatelski Komitet Porozumiewawczy we wspomnieniach jego uczestników”, na którą złożą się spisane relacje od czasu powołania OKP do wyborów czerwcowych oraz wybór dokumentów archiwalnych tego okresu;
- 26 I 2009 r. – w ramach współpracy ze Zrzeszeniem Kaszubsko-Pomorskim w archiwum odbyło się spotkanie z senatorem Kazimierzem Kleiną, aktywnym działaczem Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, założycielem Kaszubskiego Zespołu Parlamentarnego. Przedstawił on uczestnikom spotkania – członkom szczecińskiego oddziału Stowarzyszenia oraz archiwistom – formy aktywności na forum Parlamentu związane z tzw. małymi ojczyznami. W trakcie spotkania przedstawiono także projekt „Dnia Kaszubskiego” organizowanego w Szczecinie 16 maja. Program zreferował prof. Kazimierz Kozłowski. Ważną częścią będzie prezentacja dorobku Instytutu Kaszubskiego z Gdańska, wystawa poświęcona liderowi środowiska kaszubskiego na Pomorzu Lechowi Bądkowskiemu oraz Zamkowe Spotkanie Historyczne pn. „Kaszubi pomorscy”. Archiwum Państwowe jest współorganizatorem „Dnia Kaszubskiego”;
- 9 II 2009 r. – w uroczystych obchodach 90. rocznicy utworzenia Archiwum Akt Nowych uczestniczyli dyrektor Jan Macholak i prof. Kazimierz Kozłowski (Uniwersytet Szczeciński);
- 14 II 2009 r. – prof. Kazimierz Kozłowski (Uniwersytet Szczeciński) wziął udział w konferencji naukowej poświęconej przemianom demograficznym i migracjom ludności po drugiej wojnie światowej. Przedstawił referat pt. „Od Rzeczypospolitej wielu narodów po Polskę współczesną”. Głównym organizatorem sesji była Wyższa Szkoła Humanistyczna przy współpracy z AP w Szczecinie, które reprezentowała w niej zastępca dyrektora Maria Frankel;
- 6 III 2009 r. – zastępca dyrektora Maria Frankel uczestniczyła w spotkaniu w Uniwersytecie Szczecińskim związanym z inicjatywą wspólnych obchodów 20. rocznicy wydarzeń przelomu 1989 r.

pn. „Narodziny Wolności”. W przedsięwzięciu tym uczestniczą: Uniwersytet Szczeciński, Zarząd Regionu „Solidarność”, IPN Oddział w Szczecinie, Archiwum Państwowe w Szczecinie, Urząd Marszałkowski, Miasto Szczecin, Wyższa Szkoła Administracji Publicznej. Powołano Komitet Organizacyjny, w skład którego weszła ze strony archiwum Maria Frankel. Sygnatariuszami listu intencyjnego są m.in. marszałek województwa, prezydent Szczecina, metropolita szczecińsko-kamieński, rektor Uniwersytetu Szczecińskiego, dyrektor Archiwum Państwowego w Szczecinie, dyrektor oddziału szczecińskiego Instytutu Pamięci Narodowej, rektor Wyższej Szkoły Administracji Publicznej;

- 26, 30 III 2009 r. – odbyły się kolejne spotkania Komitetu Organizacyjnego projektu pn. „Narodziny Wolności”, w trakcie których ustalono kalendarz obchodów, przyjęto wspólne logo oraz zatwierdzono informacje przygotowywane na stronę internetową;
- III 2009 r. – zastępca dyrektora Maria Frankel uczestniczyła w konferencji i spotkaniu dyskusyjnym poświęconym utworzonemu w 2006 r. Muzeum Techniki i Komunikacji Zajezdnia Sztuki w Szczecinie. Omawiano formy funkcjonowania tej placówki, a także możliwości kompletowania zbiorów i współpracy w tym zakresie;
- 23 III 2009 r. – dyrektor archiwum Jan Macholak i kierownik oddziału nadzoru nad narastającym zasobem archiwalnym Andrzej Jabłoński spotkali się z prezesem Zarządu Polskiego Radia Szczecin Krzysztofem Soską w celu omówienia problemów związanych z digitalizacją nagrań szczecińskiego ośrodka radiowego oraz przekazywania materiałów archiwalnych do archiwum państwowego. Ustalono powołanie zespołu zajmującego się uzupełnieniem opisów nagrań w oparciu o wiedzę długoletnich pracowników radia w korelacji z zachowaną i przechowywaną w szczecińskim archiwum dokumentacją aktową;
- 31 III 2009 r. – dyrektor Jan Macholak i zastępca dyrektora AP Maria Frankel oraz poprzedni dyrektor prof. Kazimierz Kozłowski zostali przyjęci przez kończącego 10-letnią kadencję metropolity szczecińsko-kamieńskiego abp. dr Zygmunta Kamieńskiego (po ukończeniu 78 lat przeszedł na emeryturę). Dyrekcja AP podziękowała kończącemu kadencję arcybiskupowi za wieloletnią życzliwość, udział w sesjach naukowych organizowanych przez archiwum i współpracę. W czasie ponad godzinnej rozmowy poruszano wiele zagadnień dotyczących życia społecznego regionu, m.in. rozmawiano o propozycji wydania przez Oficynę „Dokument” wspomnień i homilii abp. Z. Kamieńskiego.

AP W SUWAŁKACH

- 29 I 2009 r. – na konferencji popularno-naukowej, zorganizowanej przez Starostwo Powiatowe w Suwałkach w ramach obchodów X-lecia Powiatu Suwalskiego, referaty wygłosili pracownicy AP w Suwałkach, Tadeusz Radziwonowicz - „Powiat suwalski w latach 1918 – 1920” oraz Marek Sidor – „Powiat suwalski w okresie międzywojennym – podstawy prawne oraz organizacja administracji i samorządu terytorialnego”;
- 20 II 2009 r. – na konferencji naukowej pt. „Białystok wyzwolony 1919. Miasto i region” zorganizowanej przez Muzeum Wojska w Białymstoku referat pt. „Suwalszczyzna 1918-1919. Droga do Niepodległej” przedstawił dyrektor AP w Suwałkach Tadeusz Radziwonowicz.

AP M.ST. WARSZAWY

- 6 III 2009 r. – w sali barokowej Muzeum w Łowiczu odbyła się uroczysta inauguracja obchodów 100. rocznicy urodzin dra Jana Wegnera - wybitnego łowickiego historyka, nauczyciela, kustosza Muzeum w Nieborowie i Arkadii oraz działacza społecznego. Referat poświęcony działalności konspiracyjnej Wegnera w czasie II wojny światowej wygłosił kierownik Oddziału APW w Łowiczu, Marek Wojtylak. Referat ilustrowany był pokazem zdjęć i dokumentów pochodzących z zasobu łowickiego archiwum oraz zbiorów prywatnych.
- 12 III 2009 r. – odbyło się zebranie roczne podsumowujące działalność APW w 2008 roku. Uczestniczył w nim m.in. Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych, Sławomir Radoń. Podczas spotkania dyrekcja i pracownicy archiwum uroczyście pożegnali wieloletniego zastępcę dyrektora Archiwum Państwowego m.st. Warszawy, Danutę Skorwider-Skibę, która 31 marca przeszła na emeryturę. Z dniem 1 kwietnia 2009 r. stanowisko zastępcy dyrektora Archiwum Państwowego m.st. Warszawy objęła Janina Gregorowicz, dotychczasowa kierownik Oddziału II APW;
- 22 III 2009 r. – kierownik oddziału Archiwum Państwowego m.st. Warszawy w Łowiczu, Marek Wojtylak, otrzymał wyróżnienie specjalne za książkę pt. „Informator o zasobie archiwalnym Archiwum Państwowego m.st. Warszawy Oddział w Łowiczu” w VI edycji konkursu "Książka Roku 2007/2008 - Łowicz i Ziemia Łowicka" im. Jana Wegnera;

AP WE WROCŁAWIU

- 16 II 2009 r. – archiwista jeleniogórskiego Oddziału Archiwum Państwowego we Wrocławiu Wojciech Szczerepa wziął udział w zorganizowanej w Gimnazjum we Lwówku Śląskim konferencji historycznej, poświęconej wydarzeniom w regionie w latach 1944-1945, na której wygłosił referat pt. „Materiały archiwalne do dziejów drugiej wojny światowej na terenie powiatu lwóweckiego w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu Oddział w Jeleniej Górze”. Referaty transmitowała lokalna telewizja „Łużyce”;

5. Komisje i zebrania naukowe

AAN

- Komisja Metodyczna AAN w pierwszym kwartale 2009 roku zbierała się dwukrotnie – w dniu 23 stycznia oraz 19 lutego. Na pierwszym posiedzeniu omówione zostały: wniosek Oddziału II Kształtowania Narastającego Zasobu w sprawie postępowania z materiałami archiwalnymi zgromadzonymi przez Fundację „Polsko-Niemieckie Pojednanie” – oryginalnymi dokumentami składanymi do Fundacji przez osoby ubiegające się o odszkodowanie, wniosek Oddziału II Kształtowania Narastającego Zasobu w sprawie postępowania z materiałami archiwalnymi zgromadzonymi w archiwum zakładowym Ministerstwa Edukacji Narodowej – ze zbiorem akt osobowych pracowników naukowych szkół wyższych oraz osób zajmujących kierownicze stanowiska we władzach uczelni, oraz wniosek Oddziału III Ewidencji i Przechowywania Zasobu w sprawie zespołów i zbiorów z zasobu archiwum, posiadających karty AN, które należy wymienić na karty A, B lub A i B. Natomiast podczas drugiego posiedzenia odbyła

się dyskusja nad projektem ustawy – Prawo o postępowaniu z dokumentacją i o archiwach (wersja z dnia 15 stycznia 2009 r.) oraz nad projektem zarządzenia Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych w sprawie brakowania dokumentacji z zasobu własnego archiwów państwowych (wersja z dnia 7 stycznia 2009 r.). Oba posiedzenia były posiedzeniami połączonymi o członków Komisji Archiwalnej Oceny Dokumentacji Archiwum Akt Nowych;

- 30 I 2009 r. – odbyło się zebranie naukowe. Prof. dr hab. Edward Kołodziej zapoznał uczestników z najnowszą publikacją własnego autorstwa pt. *Zarys dziejów Archiwum Akt Nowych w latach 1919-2008*. Zebrani pracownicy na gorąco podzielili się z autorem swoimi uwagami na temat publikacji.

NAC

- 15 I 2009 r. – na posiedzeniu Komisji Metodycznej przy NAC omówiono propozycje układu zespołu „Archiwum Fotograficznego Zbyszka Siemaszki” przygotowane przez Katarzynę Kalisz – archiwistę w NAC oraz przyjęto propozycje zmian w ewidencji w Zbiorze Fotografii Różnego pochodzenia;
- 11 II 2009 r. – na posiedzeniu Komisji Metodycznej przy NAC z udziałem dyrektora Nikodema Bończy-Tomaszewskiego omówiono przesłany przez NDAP projekt ustawy: Prawo o postępowaniu z dokumentacją i o archiwach;
- 24 III 2009 r. – na posiedzeniu Komisji Metodycznej przy NAC zdecydowano o dodaniu do zasobu NAC nowych zespołów fotografii oraz omówiono problemy opracowania i digitalizacji fotografii stereoskopowych;
- 27 III 2009 r. – na zebraniu naukowym w NAC Krzysztof Pątek wygłosił referat pt. „Digitalizacja materiałów archiwalnych i budowanie zasobów cyfrowych w archiwach państwowych – perspektywy na lata 2009-13” będący podsumowaniem dotychczasowej działalności archiwów w dziedzinie digitalizacji materiałów archiwalnych oraz omówieniem perspektyw rozwoju cyfrowego obrazowania dokumentów w nadchodzących latach.

AP W ELBLĄGU Z/S W MALBORKU

- 9 I 2009 r. – w siedzibie Archiwum Państwowego w Gdańsku odbyło się posiedzenie Komisji Metodycznej wspólnej dla obu archiwów państwowych. Komisja zatwierdziła inwentarze archiwalne zespołów opracowanych przez pracowników archiwum m.in.: Urząd Katastralny w Kwidzynie (oprac. M. Kurr), Miejski Handel Detaliczny w Malborku (oprac. T. Kukowski), Spółdzielnia Rybołówstwa Morskiego w Tolkmicku (oprac. J. Górską), Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Kwidzynie.

AP W KATOWICACH

- 6 I 2009 r. – na zebraniu naukowym dr Waclaw Gojniczek wygłosił referat pt. *Źródła do dziejów Górnego Śląska w archiwach praskich*;
- 3 II 2009 r. – na zebraniu naukowym Joanna Sieranc-Guzdek wygłosiła referat pt. *Problemy wartościowania dokumentacji wytwarzanej przez urzędy gmin na przykładzie kart gospodarstw z lat 1960-199*;

- 6 III 2009 r. – odbył się panel dyskusyjny pt. *Eduard Pant. Zwycięzca po latach*, towarzyszący otwarciu wystawy pod tym samym tytułem z udziałem Ryszarda Kaczmarka, Piotra Greinera, Sebastiana Rosenbauma;
- 25 III 2009 r. – Komisja Metodyczna zatwierdziła inwentarze następujących zespołów: Komitet Gminny PZPR w Gierałtowicach, Komitet Gminny PZPR w Godowie, Komitet Gminny PZPR w Gorzycach, Komitet Gminny PZPR w Jawiszowicach, Komitet Gminny PZPR w Kamieńcu, Komitet Gminny PZPR w Kornowacu, Komitet Gminny PZPR w Krzanowicach, Komitet Gminny PZPR w Krupskim Młynie, Powiatowy Komitet Opieki Społecznej w Olkusz, Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Woszczycach, Ponadto KM zatwierdziła jeden spis zdawczo-odbiorczy nowo przejętego zespołu oraz uchwaliła przekwalifikowanie z kat B na A dokumentacji (akta osobowe) zespołu Akta miasta Chorzowa.

AP W KIELCACH

- 4 II 2009 r. – odbyło się posiedzenie Komisji Metodycznej, na którym zatwierdzono kwalifikację nowych zespołów przejętych w 2008 r. do zasobu oraz przyjęto plan posiedzeń na 2009 r.

AP W KOSZALINIE

- 29 I 2009 r. – Komisja Metodyczna na swoim posiedzeniu m.in. zaopiniowała projekt planu kontroli nadzorowanych archiwów zakładowych oraz rozpatrzyła wnioski o przydzielenie zespołów archiwalnych do grup zespołów A1, A2, A3.

AP W KRAKOWIE

- 19 III 2009 r. – Komisja Metodyczna podjęła decyzje o przyporządkowaniu poszczególnych zespołów do grup A2 i A3 oraz o zmianach w kartach zespołów.

AP W LUBLINIE

- W I kwartale 2009 r. odbyły się dwa posiedzenia Komisji Metodycznej – dla archiwów państwowych w Lublinie i w Zamościu. Pierwsze z nich (4 marca) poświęcono kwalifikacji zespołów nowo przyjętych do zasobu w/w archiwów w 2008 r. oraz ustaleniu zasad ewidencjonowania przez Rafała Hordyjewskiego zespołu akt Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie [1944-1949] 1950-1973 [1974-1991]. Tematami drugiego posiedzenia (18 marca) były: wstęp i inwentarz autorstwa Agnieszki Myśliwiec do zespołu akt Trybunał Koronny Lubelski 1579-1794 [1796-1811] i ustalenie zasad ewidencjonowania Zbioru afiszów i druków ulotnych 1944-1995 (prace prowadzi Katarzyna Podstawka);
- W I kwartale 2009 r. w archiwum odbyły się trzy zebrania naukowe, na których zostały przedstawione następujące referaty:
 - Renata Gąsior, „Archiwista w muzeum. Problemy współpracy archiwów państwowych z jednostkami kultury na przykładzie doświadczeń Archiwum Państwowego w Lublinie” (zebranie 20 stycznia);
 - dr Dariusz Magier, „Kancelaria i archiwum KW PZPR w Białej Podlaskiej 1975-1990” (zebranie 16 lutego);
 - Marcin Buczek, „Komputerowe bazy danych w Archiwum Państwowym w Lublinie” oraz Łukasz Mulak, „Sprawozdanie z prac w Bibliotece Polskiej POSK w Londynie” (zebranie 27 marca).

AP W OPOLU

- 5 III 2009 r. – odbyło się posiedzenie Komisji Metodycznej, którego przedmiotem obrad było omówienie problemów metodycznych związanych ze sposobem opracowania zespołów akt notariuszy oraz zasad porządkowania zespołu Katasteramt Brieg [Urząd Katastralny w Brzegu];
- 19 III 2008 r. – odbyło się posiedzenie Komisji Metodycznej, którego przedmiotem obrad było omówienie i zatwierdzenie wstępów i inwentarzy zespołów akt: nr 1849 Zarząd Wojewódzki Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej w Opolu, nr 3029 Wojewódzki Związek Młodzieży Socjalistycznej w Opolu, nr 3030 Zarząd Wojewódzki Związku Socjalistycznej Młodzieży Wiejskiej w Opolu, nr 3031 Zarząd Wojewódzki Socjalistycznego Związku Studentów Polskich w Opolu, nr 3032 Rada Wojewódzka Federacji Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej w Opolu.

AP W POZNANIU

- 12 II 2009 r. – w AP w Poznaniu odbyło się zebranie pracowników archiwum i Oddziałów, którego celem była dyskusja nad wydanym dnia 15 I 2009 r. projektem ustawy „Prawo o postępowaniu z dokumentacją i o archiwach”;
- 19 III 2009 r. – Komisja Metodyczna Archiwum Państwowego w Poznaniu, zebrana po raz pierwszy z udziałem nowego przewodniczącego i sekretarza, zatwierdziła kategoryzację zespołów, przejętych w 2008 r. do AP w Lesznie, AP w Kaliszu, AP w Poznaniu, oraz AP O/Gniezno, AP O/Konin, AP O/ Piła. Komisja omawiała także podział ksiąg meldunkowych powiatu wągrowieckiego na zespoły oraz kwestię tzw. cygańskich ksiąg meldunkowych, z terenu działania Oddziału w Gnieźnie. Podjęła decyzję o uznaniu za opracowane zespołów z grupy A3, przyjmowanych na podstawie spisu zdawczo-odbiorczego i zaopatrzonych w notatki informacyjne. Przyjęła też uchwałę o zgodnej z przepisami zmianie nazw zespołów akt notarialnych i zatwierdziła opracowanie dopływów do zespołów akt metrykalnych. Komisja skonstatowała także, że w związku z wprowadzeniem do testowego stosowania w AP w Poznaniu Zintegrowanego Systemu Informacji Archiwalnej (ZoSIA), nie ma możliwości wydrukowania inwentarza, który spełniałby wymogi Pisma okólnego nr 2 NDAP z 28 V 1984 r. Komisja Metodyczna zdecydowała też o konieczności stworzenia formularza recenzji opracowania zespołów, przedstawianych do zatwierdzenia.

AP W PRZEMYŚLU

- 17 III 2009 r. – odbyło się posiedzenie Komisji Metodycznej, na którym większość czasu poświęcono omówieniu i zatwierdzeniu inwentarzy archiwalnych oraz wstępów do inwentarzy zespołów instancji i organizacji partyjnych Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Były to zespoły podstawowych organizacji partyjnych PZPR przy Zakładach Mięsnych w Przemyślu 1958-1962, 1972-1989, przy II Liceum Ogólnokształcącym im. W. Broniewskiego w Przemyślu 1968-1977, 1979-1985, Przemyskich Fabryk Mebli w Przemyślu 1976-1989, a także zespoły: Komitet Powiatowy PZPR w Przemyślu [1946-1948] 1949-1959, Komitet Gromadzki PZPR w Pikulicach 1965-1972 i Komitet Zakładowy PZPR w Urzędzie Wojewódzkim 1975-1989. Zatwierdzono także inwentarz i wstęp do inwentarza zespołu Parafia Greckokatolicka w Odrzechowej 1777-1898, 1930-1939, 1941-1943. Ponadto podczas omawianego posiedzenia Komisji omówiono bieżące problemy metodyczne związane

z porządkiem zbioru archiwalnego nr 1774 Materiały Wandy Kaput oraz treść *Wskazówek metodycznych dotyczących zasad opracowania zespołów archiwalnych prokuratur, wytworzonych od XIX do XXI wieku, przechowywanych w archiwach państwowych*, wprowadzonych w życie Zarządzeniem Nr 1 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 24 lutego 2009 r.

AP W SZCZECINIE

- 23 II 2009 r. – odbyło się posiedzenie Komisji Metodycznej, na którym dyskutowano nad projektem ustawy *Prawo o postępowaniu z dokumentacją i o archiwach* z dnia 15 stycznia 2009 roku oraz nad projektem zarządzenia Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych w sprawie brakowania dokumentacji z zasobu własnego archiwów państwowych z dnia 7 stycznia 2009 roku. Omówiono również:
 1. Wstęp i inwentarz do zespołu kod 65/435: *Stocznia Szczecińska im. A. Warskiego* z lat [1945-1947] 1948-2001 (II akces), autor – Aleksandra Karpińska
 2. Informacje o dodatkowych poprawkach i uzupełnieniach do:
 - Wstęp i inwentarz do zespołu kod 66/864: *Wojewódzki Zespół Poselski w Gorzowie* z lat 1975-1989 [1991], autor – dr Dariusz Rymar,
 - Notatka informacyjna i inwentarz do zespołu kod 66/353 – *Urząd Gminy i Gminna Rada Narodowa w Górzycy* z lat [1954] 1973-1990 [1991], autor – Michał Bryś ,
 - Notatka informacyjna i inwentarz do zespołu kod 66/389 – *Urząd Gminy i Gminna Rada Narodowa w Starym Kurowie* z lat [1971] 1973-1990 [1992], autor – Michał Bryś.

AP W TORUNIU

- 21 I 2009 r. – odbyło się posiedzenie Komisji Metodycznej, podczas którego omówiono następujące zagadnienia:
 1. Wstęp do zespołu: Zbiory Kartograficzne miasta Grudziądz II poł. XVIII w. - ok. 1960 r.; oprac. dr Witold Szczuczko, rec. Lucyna Pomeranke,
 2. Przydział nowo przyjętych zespołów do grup wg zasad uproszczonego opracowania; ref. Artur Nogaj i dr Tomasz Dziki,
 3. Problemy przynależności zespołowej akt sądowych przejętych w 2008 r. z sądów toruńskich; ref. Piotr Robaczewski.
 4. Omówienie projektu zarządzenia dot. brakowania dokumentacji z archiwów państwowych; ref. Piotr Robaczewski.
 5. Przedstawienie planów pracy oddziałów AP Toruń w zakresie opracowania zasobu.
- 12 II 2009 r. – odbyło się zebranie naukowe poświęcone dyskusji nad projektem ustawy: *Prawo o postępowaniu z dokumentacją i o archiwach*. W spotkaniu udział wzięli, oprócz pracowników archiwum, zaproszeni goście z Instytutu Historii i Archiwistyki: prof. Andrzej Tomczak, dr hab. Waldemar

Chorażyczewski, z Archiwum UMK: dr Henryka Moraczewska i Renata Karpiesiuk oraz Katarzyna Minczykowska z Fundacji Archiwum Pomorskie AK.

AP M.ST. WARSZAWY

- 26 II 2009 r. – odbyło się zebranie naukowe, podczas którego pracownik archiwum, Anna Żak wygłosiła referat pt. „Zbiór prasy małego formatu w Instytucie Piłsudskiego w Nowym Jorku”;
- 6 III 2009 r. – kierownik Oddziału II APW, Janina Gregorowicz i kierownik Oddziału VI, Małgorzata Orlikowska wzięły udział w spotkaniu, zorganizowanym przez NDAP, podczas którego omawiano założenia do rozporządzeń wynikających z projektu nowej ustawy archiwalnej.

AP WE WROCŁAWIU

- 4 III 2009 r. – dyrektor archiwum dr Józef Drozd oraz kierownik Oddziału II dr Janusz Gołaszewski uczestniczyli w posiedzeniu Komisji Metodycznej w Archiwum Państwowym w Opolu, poświęconej opracowywaniu akt notarialnych i katastralnych. Archiwiści wrocławscy ustosunkowali się do wcześniej przygotowanych propozycji oraz przedstawili własne opinie na temat metodyki pracy.
- 24 III 2009 r. – w archiwum odbyło się zebranie naukowe, na którym wygłoszono następujące referaty: Barbary Grzybek (APWr O/Z Lubań) – „Romowie w Lubaniu w latach 1947-1955 na podstawie dokumentów Archiwum Państwowego w Lubaniu” oraz dr Mieczysławy Chmielewskiej (AP Wrocław) – „O notariacie publicznym w średniowiecznej Legnicy”.

AP W ZIELONEJ GÓRZE

- 16 II 2009 r. – odbyło się posiedzenie Komisji Archiwalnej Oceny Dokumentacji przy AP w Zielonej Górze. Przyjęto plan pracy, rozpatrywano wnioski dotyczące projektu zarządzenia NDAP w sprawie brakowania dokumentacji z zasobu własnego, dokonano oceny wartości historycznej dokumentacji fotograficznej z Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku;
- 17 II 2009 r. – odbyło się posiedzenie Komisji Metodycznej. Poświęcone ono było ustaleniu i zatwierdzeniu zmian ewidencyjnych zespołów przechowywanych w Oddziale AP w Żarach, powstałych w wyniku przeprowadzenia skontrum zasobu;
- 31 III 2009 r. – odbyło się posiedzenie Komisji Metodycznej. Omówiono problemy z opracowaniem czterech zespołów, zatwierdzono opracowanie trzech zespołów, rozpatrzono wnioski w sprawie kwalifikacji zespołów nowo przyjętych.

6. Szkolenia, warsztaty

NDAP

- 13 I 2009 r. – K. Schmidt, A. Zabielska wzięli udział w szkoleniu pt. *Praktyczne stosowanie kodeksu postępowania administracyjnego* w Centrum Kształcenia Specjalistycznego Polskiej Korporacji Biznesu,
- 18 II, 12 III 2009 r. – pracownicy WKNZA: E. Pełakowska, K. Schmidt, D. Kotowicz, T. Kantor zorganizowali spotkania przedstawicieli NDAP, archiwów państwowych oraz urzędów administracji rządowej i samorządowej poświęconych przygotowaniu założeń do projektu rozporządzenia wynikającego ze zmienianego art. 6 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, a w szczególności projektu nowej instrukcji kancelaryjnej,
- 6 III 2009 r. – pracownicy WKNZA: E. Pełakowska, K. Schmidt, D. Kotowicz, T. Kantor zorganizowali spotkanie grupy roboczej (przedstawiciele archiwów państwowych, WKZ i WEI) poświęconego przygotowaniu założeń do rozporządzeń wykonawczych z projektu nowej ustawy „Prawo o postępowaniu z dokumentacją i o archiwach”,

APDOiP

- 28 II 2009 r. – pracownicy archiwum uczestniczyli w promocji książki pt. „Milanówek w dokumencie i fotografii”, zorganizowanej w Muzeum Niepodległości w Warszawie;
- 5-6 II 2009 r. – Agnieszka Lalewicz oraz Pani Barbara Trzcńska uczestniczyły w szkoleniu organizowanym przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów nt. „Kształtowanie wynagrodzeń w służbie publicznej”;
- 5-6 III 2009 r. – trzydziestu pracowników APDOiP zostało przeszkolonych w zakresie wdrożenia, eksploatacji, monitorowania, przeglądu, utrzymania i doskonalenia udokumentowanego systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji.

AP W KIELCACH

- 12 II 2009 r. – Kazimierz Nobis, Kierownik Oddziału IV AP w Kielcach przeprowadził szkolenie kancelaryjno-archiwalne w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy. Uczestniczyło 53 pracowników jednostki.

AP W KRAKOWIE

- W ramach działalności Gospodarstwa Pomocniczego Archiwum Państwowego w Krakowie przeprowadzono 3 kursy kancelaryjno-archiwalne (dwa – I stopnia oraz jeden – II stopnia) oraz 6 szkoleń kancelaryjnych i archiwalnych. Ponadto w ramach współpracy z Małopolskim Instytutem Samorządu Terytorialnego i Administracji przeprowadzono 3 szkolenia dla samorządowych jednostek organizacyjnych.

AP WE WROCŁAWIU

- 28-29 I 2009 r. – archiwista oddziału jeleniogórskiego Wojciech Szczerepa został wybrany na przewodniczącego Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu, powołanej do sprawdzenia prac egzaminacyjnych na kierunku technik archiwista;
- 12 III 2009 r. – kustosz Oddziału Zamiejscowego w Jeleniej Górze Ignacy Margas przeprowadził jednodniowe szkolenie kancelaryjno-archiwalne dla pracowników Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej – Szpital Wojewódzki w Jeleniej Górze, co miało związek z zatwierdzeniem przez Szpital normatywów kancelaryjno-archiwalnych. W szkoleniu wzięło udział 29 osób;
- 25 III 2009 r. – kierownik oddziału jeleniogórskiego Ivo Łaborewicz przeprowadził szkolenie dla funkcjonariuszy Łużyckiego Oddziału Straży Granicznej. Podczas szkolenia omówiono przepisy i procedury dotyczące wywożenia za granicę dokumentów archiwalnych, jak również zapoznano funkcjonariuszy Straży z różnymi rodzajami dokumentacji wieczystej i sposobami jej zabezpieczania, umieszczania znaków własnościowych i identyfikacji. W szkoleniu uczestniczyło 25 osób;

7. Działalność edukacyjna i popularyzatorska

AAN

- 10 III 2009 r. – w siedzibie AAN otwarto wystawę pt. „Ze Starobielska do Tockoje. Rysunki z Rosji Włodzimierza Toczyłowskiego”. Autor rysunków we wrześniu 1939 r. dostał się do niewoli sowieckiej, zwolniony po podpisaniu Układu Sikorski-Majski natychmiast zgłosił się do Wojska Polskiego. Służył jako podporucznik w 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej, a następnie jako korespondent wojenny 2 Korpusu. Po demobilizacji w 1947 r. wyjechał do Argentyny. Rysunki prezentowane na wystawie wykonał w 1941 r. w Tockoje są one wstrząsającym świadectwem drogi tysięcy Polaków więzionych w obozach na terenie ZSRR;
- 27 II 2009 r. – miała miejsce prelekcja dotycząca historii, zasobu, działalności bieżącej archiwum – dla studentów Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

NAC

- 25 II 2009 r. – w programie II Polskiego Radia wyemitowana została audycja pt. „Skarby w Narodowym Archiwum Cyfrowym” – program z cyklu „Reportaże, dokumenty, świadectwa”;
- III 2009 r. – dyrektor NAC dr Nikodem Bończa-Tomaszewski oraz dyrektor Muzeum Historii Żydów Polskich dr Jerzy Halbersztadt podpisali umowę o współpracy obydwu instytucji. Współpraca dotyczy dwóch znaczących przedsięwzięć realizowanych przez Muzeum Historii Żydów Polskich. Zdjęcia ze zbiorów Narodowego Archiwum Cyfrowego posłużą Muzeum w tworzeniu „Wystawy Głównej”. Ponadto, materiały archiwalne NAC będą ilustrować przygotowywany przez MHŻP portal internetowy „Wirtualny Sztetl”, poświęcony żydowskiej historii lokalnej w Polsce.

APDOiP

- 28 II 2009 r. – w Muzeum Niepodległości w Warszawie odbyła się kolejna promocja albumu pt. „Milanówek w dokumencie i fotografii”, wydanego w roku 2008 r.

AP W BIAŁYMSTOKU

- 20 I 2009 r. – w Szkole Podstawowej nr 34 w Białymstoku wyeksponowana została folderowa wystawa pieczęci przechowywanych w zasobie APB. Pokazane zostały pieczęcie odcisnięte w laku, pieczęcie woskowo - papierowe. Stanowią ciekawe źródło informacji o epoce, w której zostały wytworzone. Pieczęcie stanowią integralną część dokumentów archiwalnych, wraz z którymi są przechowywane. Wystawa ma na celu uświadomienie uczniom, iż archiwa przechowują nie tylko dokumenty pisane, ale też i inne, równie interesujące, cenne źródła wiedzy o regionie;
- 23 I 2009 r. – Eugeniusz Szpakowski – redaktor Telewizji Białystok nagrywał w archiwum fragmenty filmu przedstawiającego Centralne Dożynki w Białymstoku w 1973 r. Wyeksponowane zostały dokumenty z zasobu archiwum. M. Kietliński skomentował tamte wydarzenia. Film wyemitowała Telewizja Białystok;
- 30 I 2009 r. – w gmachu archiwum otwarta została wystawa poświęcona 260. rocznicy ponowienia praw miejskich Białegostoku. Wystawa poprzez pryzmat dokumentów ukazuje dzieje Białegostoku i obejmuje swym zasięgiem czasy przed nadaniem miastu praw magdeburskich w 1749 r. oraz późniejsze do momentu przekazania obwodu białostockiego w ręce cara Aleksandra I. Obiekty eksponowane na wystawie zostały umieszczone na banerach, które można oglądać przed budynkiem Archiwum Państwowego w Białymstoku. Wydany został także okolicznościowy katalog wystawy, który zamieszczono na stronie internetowej archiwum. W imprezie uczestniczył m.in. Tadeusz Truskolaski – prezydent Białegostoku. Wystawa została sfinansowana przez Urząd Miejski w Białymstoku;
- 5 II 2009 r. – Marek Kietliński w programie pt. *Ujawnić prawdę* wyemitowanym przez Telewizję Białystok mówił o wydarzeniach na Białostocczyźnie w czasie obrad w Warszawie okrągłego stołu (luty 1989 r.) Zaprezentował też dokumenty z zasobu archiwum, które obrazują tamte wydarzenia;
- 20 II 2009 r. – Marek Kietliński wziął udział w konferencji poświęconej 90. rocznicy przyłączenia Białegostoku do Polski zorganizowanej przez Muzeum Wojska w Białymstoku i Urząd Miejski w Białymstoku. W siedzibie Muzeum Wojska wygłosił referat o tworzeniu się administracji państwowej i samorządowej na Białostocczyźnie latach 1919 – 1920 na podstawie dokumentów przechowywanych w APB;
- 28 II 2009 r. – Marek Kietliński uczestniczył w uroczystościach jubileuszu 400 – lecia nadania praw miejskich Sokółce. Wygłosił referat, w którym przedstawił krótki zarys Sokółki poprzez pryzmat dokumentów przechowywanych w APB;
- 3 III 2009 r. – w Szkole Podstawowej nr 34 w Białymstoku została wyeksponowana wystawa banerowa przedstawiająca najcenniejsze Dokumenty Archiwum Państwowego Białymstoku;
- 14 III 2009 r. – Leszek Kocoń uczestniczył w bibliotece miejskiej w Łomży w promocji książki swego autorstwa pt. *„Zaginieni 1939 – 1944. Postępowania o uznanie za zmarłego i stwierdzenia zgonu t. I powiat łomżyński*. Publikacja wydana została drukiem przez Archiwum Państwowe w Białymstoku i Towarzystwo Opieki nad Majdankiem Oddział w Białymstoku;

- 17 III 2009 r. – w programie „Tajemnice naszych czasów” wyemitowanej przez Radio Białystok Marek Kietliński mówił o materiałach archiwalnych przechowywanych w APB i przydatnych do badań nad wydarzeniami 1989 r. na Białostocczyźnie.

AP W BYDGOSZCZY

- 20 II 2009 r. – dyr. archiwum E. Borodij wziął udział w audycji radiowej rozgłośni Radia Pomorza i Kujaw poświęconej wyjaśnieniu zasad postępowania z dokumentacją osobową i płacową.

AP W CZĘSTOCHOWIE

- 26 I 2009 r. – przedstawicielki archiwum: dyrektor — E. Surma-Jończyk i kierownik Oddziału gromadzenia, ewidencji, opracowania, zabezpieczania zasobu, informacji i udostępniania — dr A. Krzemińska, wzięły udział w spotkaniu z Prezydentem Miasta Częstochowy dr Tadeuszem Wroną. Spotkanie poświęcone było zagadnieniom współpracy Archiwum i Urzędu Miasta Częstochowy przy realizacji projektu pt. „*Wrześniowy prolog – częstochowskie kartki z Archiwum*” film edukacyjno-historyczny dotyczący wybuchu II wojny światowej;
- 19 III 2009 r. – w Ratuszu odbyło się podsumowanie i wręczenie nagród laureatom VIII edycji corocznego Konkursu Historycznego pt. *Czy znasz historię Częstochowy i Regionu Częstochowskiego*, którego celem jest promowanie wśród młodzieży wiedzy o dziejach regionu, jego zabytkach, miejscach pamięci narodowej i wybitnych postaciach związanych z Częstochową oraz regionem. Organizatorem konkursu jest częstochowskie archiwum, Gimnazjum nr 9 w Częstochowie i Muzeum Częstochowskim.

AP W ELBLĄGU Z/S W MALBORKU

- 5 II 2009 r. – otwarto wystawę zorganizowaną przez archiwum i Muzeum Zamkowe w Malborku pt. „Miasto Malbork w dokumencie archiwalnym”. W uroczystym otwarciu wzięli udział przedstawiciele lokalnych władz, konsul polski w Kaliningradzie oraz zaproszeni gości. Na wystawie udostępniono kilkadziesiąt kopii wyselekcjonowanych dokumentów, dotyczących bogatej przeszłości miasta z lat 1304-1945. Wśród prezentowanych zbiorów znalazły się dokumenty z zasobów archiwów państwowych w Malborku i Gdańsku oraz kolekcji Muzeum Zamkowego. Ekspozycja jest kierowana do mieszkańców Malborka oraz turystów odwiedzających malborskie Muzeum Zamkowe. W założeniu wystawa ma stanowić swoiste uzupełnienie lekcji historii. Przewodnikami po wystawie byli pracownicy archiwum oraz Działu Oświatowego Muzeum Zamkowego w Malborku.

AP W KALISZU

- 5 I 2009 r. – w siedzibie archiwum odbyły się lekcje archiwalne dla studentów V roku kierunku Ochrona Dóbr Kultury na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza. Archiwiści szczegółowo zaprezentowali różnorodne zadania archiwum, m. in. nadzór nad narastającym zasobem archiwalnym, zasady bezpośredniego udostępniania akt w pracowni naukowej oraz udostępniania pośredniego na pisemne zlecenie osób prywatnych i instytucji (kwerendy). Ponadto omówiono najczęściej występujące rodzaje poszukiwań oraz materiały archiwalne wykorzystywane do celów genealogicznych, własnościowych i socjalnych. Uczestnicy spotkania zwiedzili wystawę pt. „Powstanie Wielkopolskie 1918—1919 w świetle dokumentów epoki”, a także zapoznali się z działalnością popularyzatorską archiwum i planowanymi na 2009 r. — wystawami, konkursami, spotkaniami edukacyjnymi oraz wydawnictwami. Studenci zwiedzili

magazyny oraz pracownię konserwatorską dzięki czemu mogli zobaczyć jak przechowuje się i konserwuje akta w kaliskim Archiwum;

- 25 III 2009 r. – w siedzibie archiwum odbył się wernisaż wystawy pt. „*Dokumenty mówią*” składającej się z dwóch części *Kalisz w dokumentach archiwalnych* oraz *Dwa oblicza archiwów* — *co kryją archiwa? Curiosa w zbiorach archiwów państwowych*. Wystawa została zorganizowana pod honorowym patronatem Prezydenta miasta Kalisza przez Archiwum Państwowe w Kaliszu, Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych w Warszawie oraz Państwową Wyższą Szkołę Zawodową im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu.

AP W KATOWICACH

- w I kwartale B. Małusecki uczestniczył w realizowanym przez Uniwersytet Śląski projekcie pt.: „Atlas historyczny miast Polski”, kierownikiem projektu jest prof. dr hab. A. Barciak;
- w I kwartale 2009 roku miał miejsce dalszy ciąg realizacji projektu unijnego pt. „Ochrona i konserwacja cieszyńskiego dziedzictwa piśmienniczego” finansowanego ze środków EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Gospodarczego;
- w I kwartale podpisano umowę o współpracy z Muzeum w Rybniku o wspólnej realizacji wystawy pt.: „Jeszcze jeden dzień... Życie codzienne w okresie II wojny światowej”;
- 4 III 2009 r. – w Nyskim Domu Kultury otwarto wystawę pt. „Był sobie dokument...”, zorganizowaną przez AP w Katowicach;
- 11 II, 18 II 4 III 2009 r. – zorganizowano prelekcje i zwiedzanie archiwum dla Szkoły Podstawowej nr 42 w Katowicach. Zajęcia poprowadzili Elżbieta Matuszek oraz Adam Dudek, pracownicy archiwum;
- 25 III 2009 r. – w Galerii Miejskiej MPIK w Gliwicach zorganizowano spotkanie z cyklu "My som stąd" pt. „Religia i religijność Ślązaków”, na którym B. Małusecki, przedstawił prezentację multimedialną pt. „Życie religijne w Gliwicach - migawki archiwalne”.

AP W KIELCACH

- 17 III 2009 r. – Wiesława Rutkowska - Kierownik Oddziału AP w Starachowicach została wybrana wiceprezesem Polskiego Towarzystwa Historycznego Oddział w Starachowicach.

AP W KOSZALINIE

- I 2009 r. – pracownicy Oddziału w Słupsku zaprezentowali materiały ze swojego zasobu w audycji słupskiej telewizji kablowej „Kanał 6” pt. „Świadkowie tamtych dni: jak Słupsk stawał się polski”;
- I 2009 r. – Sławomir Miara, kierownik Oddziału w Szczecinku, został wybrany na przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego Obchodów 700-lecia Miasta Szczecinka. Komitet jest organizatorem i koordynatorem obchodów we współpracy z Urzędem Miasta Szczecinka, Muzeum Regionalnym w Szczecinku oraz szczecineckim Oddziałem PTH;
- 29 I 2009 r. – w siedzibie Koszalińskiej Biblioteki Publicznej w Koszalinie odbyła się uroczysta prezentacja trzeciego zeszytu wydawnictwa źródłowego pt. „Źródła do historii Koszalina”. W uroczystości prowadzonej przez Joannę Chojecką, dyrektora AP, poprzedzonej zapowiedziami w regionalnych

środkach masowego przekazu, uczestniczyli przedstawiciele miejscowych władz, nauki, kultury, mediów z regionu koszalińsko-słupskiego oraz archiwisci. Prezentowany trzeci zeszyt serii „Źródła do historii Koszalina” powstał (podobnie jak poprzednie dwa zeszyty) z inicjatywy trzech środowisk: Stowarzyszenia Przyjaciół Koszalina, Archiwum Państwowego w Koszalinie oraz Koszalińskiej Biblioteki Publicznej w Koszalinie, która jest jego wydawcą. Projekt zawiera pełne łacińskie teksty i ich tłumaczenia na język polski dziesięciu dokumentów z lat 1300-1320 dotyczących historii Koszalina. Oryginały prezentowanych dokumentów znajdują się obecnie w Landesarchiv Greifswald. Ich skany zostały udostępnione na potrzeby niniejszej publikacji przez dyrektora tamtejszej placówki, dra Martina Schoebela. Celem wydawnictwa źródłowego jest popularyzacja najstarszych, trudno dostępnych źródeł do historii Koszalina. Tłumaczenia łacińskich tekstów dokonał Adam Muszyński, długoletni pracownik koszalińskiego archiwum i czołowy w regionalnym środowisku historyków znawca historii Koszalina;

- II 2009 r. – Sławomir Miara, kierownik Oddziału w Szczecinku, uczestniczył w spotkaniach z przedstawicielami Muzeum Regionalnego w Szczecinku, których celem było uzgodnienie wstępnego wspólnego projektu drugiej części wystawy pt. „Szczecinek – moje miasto”;
- 4 III 2009 r. – koszalińskie AP odwiedziła wycieczka uczniów Szkoły Podstawowej nr 9 w Koszalinie. Zapoznano ich z historią i zadaniami archiwum oraz zaprezentowano materiały i reprodukcje z zasobu archiwum dotyczące historii Koszalina, wyeksponowane na wystawie stałej w siedzibie AP oraz na tablicach zainstalowanych na murze wokół archiwum, w formie ścieżki edukacyjnej;
- 5 III 2009 r. – Joanna Chojecka, dyrektor AP, wzięła udział w siedzibie IPN Oddział w Szczecinie Delegatura w Koszalinie w spotkaniu z przedstawicielami IPN Oddział w Szczecinie oraz Muzeum w Koszalinie poświęconym organizacji drugiej części stałej wystawy poświęconej dziejom powojennego Koszalina, obejmującej lata 1950-1975. Pierwsza część wystawy pt. „Koszalin 1945-1950. Historia na nowo odkryta” została otwarta w siedzibie koszalińskiej Delegatury Oddziału IPN w Szczecinie 12 listopada 2008 r.;
- 10 III 2009 r. – w siedzibie Akademii Pomorskiej w Słupsku miało miejsce uroczyste podpisanie porozumienia o współpracy Akademii Pomorskiej i Archiwum Państwowego w Koszalinie, dokonane przez prof. Romana Drozda, rektora Akademii oraz Joannę Chojecką, dyrektora archiwum. W uroczystości wzięł udział także Krzysztof Chochuł, kierownik Oddziału AP w Słupsku;
- 10 III 2009 r. – Bogusława Deryło, pracownik AP, oraz Sławomir Miara, kierownik Oddziału w Szczecinku, wzięły udział w nagraniu reportażu telewizyjnego dot. poszukiwań genealogicznych, wyemitowanego przez TVP 3 Oddział w Szczecinie;
- 18 III 2009 r. - Krzysztof Chochuł, kierownik Oddziału w Słupsku, przeprowadził zajęcia z grupą uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Słupsku. Omówiono m.in. najciekawsze zbiory archiwalne dotyczące Słupska;
- 23 III 2009 r. – Krzysztof Chochuł, kierownik Oddziału w Słupsku, udzielił wywiadu prasowego dla dziennika „Głos Pomorza” na temat akt odnalezionych w miejscowości Choćmirówko oraz planów związanych z upamiętnieniem 70-tej rocznicy wybuchu II wojny światowej;

- 24 III 2009 r. – Joanna Chojecka, dyrektor AP, wzięła udział w nagraniu reportażu telewizyjnego dotyczącego Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 i wystawy mu poświęconej, eksponowanej w koszalińskim archiwum. Reportaż wyemitowała TVP 3 Oddział w Szczecinie;
- I-III 2009 r. – Sławomir Miara, kierownik Oddziału w Szczecinku, udzielił czterech wywiadów dla dziennika „Głos Pomorza” i szczecineckich telewizji kablowych „Gawex” oraz „Vectra”, na temat zasobu oraz zamierzeń wydawniczych Oddziału;
- I-III 2009 r. – pracownicy Oddziału w Szczecinku przeprowadzili trzy lekcje archiwalno-genealogiczne dla dzieci klas I-VI z miejscowych szkół podstawowych, zorganizowanych przy Szczecineckiej Agencji Promocji i Kultury w Szczecinku. Tematem lekcji były historia i zadania Oddziału, najciekawsze dokumenty tam zgromadzone oraz praktyczne wskazówki umożliwiające rozpoczęcie poszukiwań genealogicznych dotyczących swoich rodzin.

AP W KRAKOWIE

- W I kwartale kontynuowano współpracę w Wydawnictwie Jagiellonia S.A. dotyczących przypomnienia dzieł Ambrozego Grabowskiego, znanego krakowskiego dziewiętnastowiecznego księgarza i kolekcjonera. Pracownicy AP w Krakowie uczestniczyli w przygotowaniu popularyzatorskiej serii „Wypisy z dzieł Ambrozego Grabowskiego” (2 tomy);
- W I kwartale pracownicy AP w Krakowie realizując zadania oświatowe prowadzili zajęcia z zakresu archiwistyki na czterech uczelniach tj. Uniwersytecie Jagiellońskim, Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie, Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Część zajęć w toku studiów odbywała się w oddziałach archiwum z wykorzystaniem materiałów archiwalnych;
- Bocheński oddział AP w Krakowie kontynuował współpracę z Gimnazjum Nr 1 w Bochni w ramach międzynarodowego projektu Sokrates Comenius nt. „Nasze małe ojczyzny: Wczoraj – Dziś – Jutro”. Wraz z działającym przy Gimnazjum Stowarzyszeniem Europa Pro Lingua, zrzeszającym bocheńskich nauczycieli, Oddział przygotowuje publikację o Bochni w okresie 1979-1989, opartą na materiałach zgromadzonych w trakcie realizacji projektu „Bochnia w latach 1945-1989”;
- Pracownicy AP w Bochni włączyli się wraz z Stowarzyszeniem Bochniaków i Miłośników Ziemi Bocheńskiej oraz Archiwum Polskiej Akademii Nauk w Warszawie w przygotowanie II Międzynarodowej Konferencji Archiwistów Europy Środkowo-Wschodniej. Konferencja będzie miała miejsce w przyszłym roku na zamku książąt Lubomirskich w Nowym Wiśniczu, a tematem przewodnim będzie „Dziedzictwo Kulinarne Europy”. Referaty obejmować będą zagadnienia kuchni chłopskiej, mieszczańskiej, dworskiej, zwyczajów świątecznych, percepcji kuchni tatarskiej, ruskiej, węgierskiej, francuskiej, włoskiej, austriackiej na przestrzeni wieków oraz kultury jedzenia;
- 18 III 2009 r. – został podpisany list intencyjny ws. współpracy między AP w Krakowie a Towarzystwem Miłośników Piwnicznej ws. realizacji projektu pt. „70 lat później. Szacunek do historii – pomostem między pokoleniami”. Projekt ten będzie realizowany ze strony archiwum przez Oddział w Nowym Sączu;

- AP w Krakowie współorganizuje z muzeum Dom Historii Podgórze wystawę o dziejach Podgórze z okazji 225-iej rocznicy powstania miasta. Na wystawie eksponowanej w Muzeum oraz na stelażach w Rynku Podgórskim prezentowane będą liczne materiały archiwalne z zasobu AP w Krakowie;
- Dr Kamila Follprecht została powołana przez Prezydenta miasta Krakowa do zespołu organizującego Międzynarodową Konferencję Naukową pt. „Samorząd i elity polityczne Krakowa i miast Europy Środkowej w średniowieczu i w epoce nowożytnej” oraz wystawę „Dawni włodarze Krakowa – od sołtysów i wójtów po burmistrzów i prezydentów”. Obie uroczystości odbędą się na początku października 2009 r.;
- W I kwartale AP w Krakowie przeprowadziło 13 pokazów materiałów archiwalnych dla studentów uczelni wyższych oraz uczniów szkół średnich;
- W serwisie internetowym AP w Krakowie zaprezentowano wystawy on-line (www.archiwum.krakow.pl): „Wolne Królewskie Miasto Podgórze”, „8 marca w PRL-u”;

AP W LESZNIE

- 11 II 2009 r. – odbyła się promocja płyty pt. „Materiały archiwalne do dziejów Powstania Wielkopolskiego przechowywane w Archiwum Państwowym w Lesznie i Archiwum Państwowym w Poznaniu”. Promocji towarzyszyły prelekcje na temat Powstania Wielkopolskiego w południowo-zachodniej Wielkopolsce wygłoszone przez dr E. Śliwińskiego, B. Ratajewską i B. Janus. Spotkanie uświetniło widowisko słowno- muzyczne w wykonaniu uczniów Gimnazjum nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich w Lesznie. W promocji wzięli udział przedstawiciele władz miasta i powiatu leszczyńskiego z Przewodniczącym Rady Miejskiej Piotrem Olejniczakiem, nauczyciele szkół regionu i licznie przybyła młodzież;
- 4 III 2009 r. – odbyło się otwarcie wystawy pt. *90. rocznicę Powstanie Wielkopolskiego 1918/1919 – Grupa "Leszno"*. Wystawa została otwarta w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej, zorganizowały ją Archiwum Państwowe w Lesznie, Muzeum Okręgowe w Lesznie, Stowarzyszenie Oficerów Rezerwy 69 LPP PLOT, Instytut im. Stefana „Grota” Roweckiego w Lesznie.

AP W LUBLINIE

- 3 I 2009 r. – w Oddziale w Radzynie Podlaskim odbył się wernisaż wystawy malarskiej Magdy Raczek-Pietraszek pt. „Chwile nieskończoności”. Zorganizowana przy współpracy z Radzyńskim Stowarzyszeniem Inicjatyw Lokalnych ekspozycja czynna była do końca lutego 2009 roku;
- 13 I 2009 r. – w Oddziale w Radzynie Podlaskim otwarto międzynarodową wystawę objazdową dotyczącą więźniów obozu koncentracyjnego w Dachau pt. „Imiona zamiast numerów”. Ekspozycja, czynna do końca marca, cieszyła się dużym zainteresowaniem, zwłaszcza placówek oświatowych i młodzieży szkolnej;
- 30 I 2009 r. – w Oddziale w Radzynie Podlaskim, w ramach cyklu „Wieczór Autorski w Archiwum Państwowym”, odbyło się spotkanie z Mariuszem Bechtą, redaktorem albumu pt. „W matni. Z dziejów podziemia niepodległościowego na Podlasiu w latach 1939-1956”. Wśród obecnych znaleźli się: kombatanci, młodzież, członkowie grup rekonstrukcyjnych z Radzyna Podlaskiego i okolic.

AP W ŁODZI

- 24 III 2009 r. – Piotr Zawilski, dyrektor AP w Łodzi udzielił wywiadu dla Polskiego Radia Łódź na temat wydawnictwa dotyczącego losów Żydów berlińskich opartego m.in. o materiały przechowywane w Archiwum Łódzkim. Promocja publikacji miała miejsce w Berlinie;
- 27 III 2009 r. – starszy kustosz Julian Baranowski, pracownik Archiwum Państwowego w Łodzi, uhonorowany został Medalem „Pro publico bono” im. Sabiny Nowickiej „za odkrywanie nieznanych obszarów w wielokulturowej historii miasta”. Odznaczenie za wkład w kulturę i promowanie miasta od 2007 r. przyznaje Towarzystwo Przyjaciół Łodzi;

AP W OLSZTYNIE

- 13 II 2009 r. – archiwum zaoferowało pomoc Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ratowaniu zniszczonych w pożarze prac artysty malarza, Alfonsa Kułakowskiego, którego prace prezentowane były w Brukseli. Pracownia Konserwacji Archiwaliów APO wykonała ekspertyzę zachowanych prac, cennych pamiątek i fotografii. Do końca lutego osuszono, zdezynfekowano i zakonserwowano wymienione obiekty;
- 12,15 I 2009 r. – archiwum gościło trzy grupy studentów historii i pedagogiki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Podczas spotkania studenci zapoznali się z historią archiwum i praktycznymi wskazówkami dotyczącymi korzystania z zasobu, zwiedzili wystawę, oraz Pracownie: Konserwacji i Naukową.

AP W OPOLU

- 3,6 III 2009 r. – w ramach współpracy z uczelniami wyższymi, przeprowadzono trzy zajęcia dla studentów pierwszego roku historii Uniwersytetu Opolskiego, podczas których zapoznano uczestników ze strukturą archiwów w Polsce, ich zadaniami, z zasobem Archiwum Państwowego w Opolu oraz zasadami korzystania z materiałów archiwalnych.

AP W PIOTRKOWIE TRYB.

- 20 II 2009 r. – w Woli Kamockiej odbyły się uroczystości związane z promocją książki poświęconej „Dziejom Gminy Grabica”, które obejmowały m.in. spotkanie autorskie z prof. dr. hab. Edwardem Alfredem Mierzwą, pracownikiem Instytutu Historii piotrkowskiej Filii Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego Kielcach. Profesor Mierzwa przedstawił w formie ciekawego wykładu genezę podjęcia prac nad dziejami Gminy Grabica, przedstawił zebrany etymologię nazwy Gminy, a także obecny stan badań i bazę źródłową, którą oparł w dużej mierze na zasobie Archiwum Państwowego w Piotrkowie Trybunalskim. Obok przedstawicieli różnych instytucji, udział w spotkaniu wzięły również dyrektor Archiwum Państwowego w Piotrkowie Trybunalskim dr Tomasz Matuszak. W ramach uroczystości odbył się również występ artystyczny, także dzieci i młodzieży ze Szkoły Podstawowej w Woli Kamockiej, oraz wystawa stołów staropolskich połączona z degustacją potraw.
- III 2009 r. – na stronie archiwum zawieszono wystawę nt. *Edukacyjne podróże Piotrkowian*. Przed 1945 r. na terenie Polski funkcjonowała niewielka liczba szkół wyższych – mieszkańcy mniejszych miejscowości, którzy aspirowali do uzyskania wyższego wykształcenia, zmuszeni byli przenieść się

czasowo do ośrodków uniwersyteckich w kraju lub nawet zagranicą. Piotrkowianie podejmowali studia zagraniczne w różnych uczelniach europejskich m.in. na Sorbonie, na Uniwersytecie Karola w Pradze, Komeńskiego w Bratysławie czy też Uniwersytecie w Bazylei. Studenci składający w Starostwie Powiatowym w Piotrkowie wnioski o wydanie paszportu zagranicznego przedstawiali w formie załącznika zaświadczenia ze swoich szkół. Na wystawie zaprezentowano interesujący wybór tych dokumentów wytworzonych w latach 30 tych ubiegłego wieku.

AP W PŁOCKU

- W I kwartale 2009 roku AP Płock zainicjowało 3 projekty, realizowane ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Archiwum Państwowego w Płocku:
 1. GENEALOGIA 2009 – „Skanowanie i indeksowanie akt stanu cywilnego parafii rzymsko-katolickiej w Płocku z lat 1867-1907” – projekt współfinansowany ze środków Fundacji „Fundusz Grantowy dla Płocka”;
 2. „Archiwum Historii Mówionej” – rejestrowanie kamerą cyfrową nagrań z postaciami znanymi i znaczącymi, obecnie i w przeszłości. Dominuje nurt wspomnień osób zaangażowanych w działalność patriotyczną w latach 80-tych XX wieku;
 3. „Miejsca Pamięci Narodowej” – dokumentowanie MPN w postaci fotografii tychże oraz wyszukiwanie materiałów archiwalnych.

AP W POZNANIU

- 26 I 2009 r. – Zofia Wojciechowska, starszy kustosz AP w Poznaniu, przeprowadziła w siedzibie archiwum wykład dla studentów filologii polskiej UAM, pt. „Warsztat historyka literatury (dokumentalisty)”, połączony z prezentacją materiałów archiwalnych z okresu XIII do XX w.;
- 27 I 2009 r. – w sali konferencyjno-wystawowej konińskiego archiwum odbyło się spotkanie członków lokalnego oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego. Kierownik Oddziału w Koninie, P. Rybczyński, wygłosił wykład pt. *Konin w latach II Rzeczypospolitej*. Spotkaniu towarzyszyła wystawa materiałów archiwalnych, a uczestnicy spotkania zwiedzili również pomieszczenia archiwum;
- 19 II - 31 III 2009 r. – archiwum uczestniczyło w XIV Poznańskim Przeglądzie Książki Naukowej, zorganizowanym przez Bibliotekę Uniwersytecką w Poznaniu. Celem Przeglądu było zapoznanie z dorobkiem wydawniczym środowiska naukowego Poznania, w formie wystawy książek i wydawnictw. APP zaprezentowało: „Poznański Rocznik Archiwalno-Historyczny” R. XII/XIII/XIV, Poznań 2007 oraz wydawnictwa elektroniczne – 6 płyt CD z materiałami źródłowymi do dziejów Powstania Wielkopolskiego na ziemi kaliskiej, ostrowskiej i pobiedzkiej oraz dziejów miasta Gniezna, Konina i Leszna
- 18 III 2009 r. – na zaproszenie Zarządu Stowarzyszenia „Koniński Uniwersytet Trzeciego Wieku” Piotr Rybczyński wygłosił otwarty wykład (w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Koninie) pt. *Problemy odbudowy Państwa w latach 1918-1921*;
- 25 III 2009 r. – archiwum wypożyczyło ze swego zasobu wybrane materiały archiwalne z przedzobiorowych akt miejskich i cechowych kaliskich, na otwartą w tym dniu w Archiwum Państwowym w Kaliszu wystawę pt. „Kalisz w dokumentach archiwalnych” oraz „Curiosa czyli rehot historii w archiwach państwowych”;

- 1 III 2009 r. – dr Andrzej Choniawko, pracownik Oddziału Opracowania Zasobu AP w Poznaniu, sporządził dla Wydawnictwa Miejskiego (Kroniki Miasta Poznania) raporty obejmujące zestaw fotografii dotyczących m. Poznania w okresie międzywojennym, przechowywanych w zasobie AP w Poznaniu.

AP W RZESZOWIE

- W I kwartale w ramach współpracy z instytucjami naukowymi pracownicy archiwum prowadzili zajęcia na kierunku historia – specjalność archiwalna – na Uniwersytecie Rzeszowskim;

AP W SIEDLCACH

- 25 III 2009 r. – rozpoczęły się w archiwum warsztaty genealogiczne „W poszukiwaniu korzeni”, przeznaczone dla słuchaczy Uniwersytetu III Wieku w Siedlcach;
- W I kwartale 2009 r. w siedleckim archiwum przeprowadzono zajęcia dla czterech grup studentów historii Akademii Podlaskiej w Siedlcach (13, 15, 20 stycznia oraz 6 lutego br.). Zajęcia poświęcone były charakterystyce sieci archiwalnej i zadaniom archiwów państwowych w Polsce oraz zasobom i działalności AP w Siedlcach;
- 17 III 2009 r. – przeprowadzono w archiwum zajęcia dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego w Węgrowie. W ramach lekcji historii młodzież zapoznała się z zasobami i działalnością AP w Siedlcach

AP W SUWAŁKACH

- 13 II 2009 r. – w AP w Suwałkach odbyła się zorganizowana przy współpracy z Augustowsko-Suwalskim Towarzystwem Naukowym promocja książki dr. Artura Markowskiego, pracownika naukowego Uniwersytetu Warszawskiego, pt. „Między Wschodem a Zachodem. Rodzina i gospodarstwo domowe Żydów suwalskich”, która powstała w dużym stopniu w oparciu o materiały archiwalne z zasobu suwalskiego archiwum i została wydana w cyklu rozpraw Instytutu Historii UW;
- II 2009 r. – AP w Suwałkach uczestniczyło w przygotowaniu wystawy kopii materiałów archiwalnych ze swego zasobu, dotyczących funkcjonowania powiatu suwalskiego i jego władz w okresie międzywojennym, zorganizowanej w Starostwie Powiatowym w Suwałkach na obchody X-lecia Powiatu Suwalskiego.

AP W SZCZECINIE

- 10-11 I 2009 r. – dr Paweł Gut i dyrektor Jan Macholak przeprowadzili kilkugodzinne prelekcje dla 25 - osobowej grupy przewodników turystycznych Szczecina i ziemi pomorskiej. Zaprezentowano najważniejsze informacje odnoszące się do dziejów tego regionu, demonstrując przy tym najciekawsze archiwalia z zasobu szczecińskiego archiwum, m.in. akta nadzoru budowlanego, w których odnajdujemy wiedzę o najciekawszych i znaczących budowlach Szczecina;
- 13 I 2009 r. – dyr. Jan Macholak spotkał się z Agnieszką Kuchcińską-Kurcz – pełnomocnikiem Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego ds. utworzenia w Szczecinie Centrum Dialogu Przełomy. Celem tej wizyty były merytoryczne konsultacje odnośnie do współpracy oraz udziału archiwum w zakresie przeprowadzenia kwerendy i wytypowania materiałów archiwalnych, które mogłyby wzbogacić planowaną ekspozycję muzealno-archiwalną. W założeniach Centrum Dialogu Przełomy byłoby prezentacją, poprzez historyczną wędrówkę, dziejów Szczecina, a w szerszym wymiarze, Pomorza Zachodniego po 1945 r.;

- 15 I 2009 r. – w archiwum odbyło się spotkanie z prezesami dwóch nowo powołanych sądów rejonowych na terenie miasta Szczecina (Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum i Sąd Rejonowy Prawobrzeżne i Zachód w Szczecinie) przy udziale dyrektora Sądu Okręgowego. Dotyczyło ono funkcjonowania archiwum zakładowego, rozdzielenia niezakończonych dokumentacji sądowej i dalszej współpracy w zakresie nadzoru archiwalnego;
- 16 I 2009 r. – odbyło się w archiwum w ramach zebrania naukowego spotkanie z Rolandem Banduchem nt. „Archiwizacja dokumentacji geodezyjnej, kartograficznej i geologicznej”. Zebranie szkoleniowe zorganizowane dla pracowników AP oraz członków Stowarzyszenia Archiwistów Polskich miało charakter instruktażowy. Uczestniczyło w nim około 20 archiwistów zakładowych przechowujących dokumentację kartograficzną;
- 5 II 2009 r. – w archiwum przebywała ekipa ośrodka regionalnej telewizji z Poznania. Dr Paweł Gut zaprezentował dokument lokacyjny miasta Trzcianki z 1731 r. Omówił również okoliczności związane z włączeniem tego wielkopolskiego dokumentu do zasobu archiwum w Szczecinie. Przy tej okazji nakręcono 15-minutowy program popularyzujący zasób i dzieje instytucji;
- 3 II 2009 r. – rozgłoszająca szczecińska Polskiego Radia wyemitowała godzinną audycję dotyczącą archiwów polskich w kontekście dekretu Naczelnika Państwa J. Piłsudskiego z 7 lutego 1919 r. w 90. rocznicę jego wydania. W nagraniu wzięli udział: dr Jan Macholak, dr Maciej Szukała i Andrzej Jabłoński. Uczestnicy spotkania przedstawili okoliczności wydania dekretu i powołania Archiwum Wojskowego oraz o jego znaczeniu w tworzeniu struktur archiwów polskich. Przy okazji przypomniano rolę i znaczenie pracy archiwistów przedwojennych. W odniesieniu do szczecińskiego archiwum wskazano na jego dyrektora w latach 1930–1935 Ericha Randta, powołanego w 1940 r. na szefa administracji archiwalnej w okupowanej Polsce. Udzielał on wsparcia polskim archiwistom, zatrudniając ich w podległych sobie instytucjach. Szczecińscy archiwiści poinformowali również o projekcie nowej ustawy o dokumentacji i archiwach, a także o projektach budownictwa archiwalnego w Polsce. W związku z tym w najbliższych latach możemy doczekać wybudowania 7 nowoczesnych obiektów archiwalnych;
- 7 II 2009 r. – dr Paweł Gut przeprowadził w archiwum ćwiczenia z metodyki archiwalnej dla studentów archiwistyki Uniwersytetu Szczecińskiego. Zapoznał ich z zasadami opracowania i informacji archiwalnej. Spotkanie zakończyło się prezentacją dokumentów;
- 11 III 2009 r. – odbyła się promocja materiałów materiałowych pt. „Kompanie kleryczne w Wojsku Polskim 1959–1980” opublikowanych w Oficynie Wydawniczej „Dokument” Archiwum Państwowego w Szczecinie;
- 11 III 2009 r. – odbyła się promocja książki dr. Jana Macholaka pt. „Z dziejów Pomorza Zachodniego. Wybrane problemy”. Wydanie tego opracowania związane jest z jubileuszem 60-lecia urodzin dyrektora AP.;
- III 2009 r. – dyrektorzy AP w Szczecinie oraz szczecińskiego oddziału IPN podjęli inicjatywę przygotowania wydawnictwa źródłowego odnoszącego się do nastrojów społecznych i sytuacji

politycznej w kraju i regionie zachodniopomorskim towarzyszących zawiązaniu strajków w sierpniu 1980 r. Opracowanie to ukaże się przed 30. rocznicą tych wydarzeń;

- 31 III 2009 r. – w archiwum przebywała ekipa telewizyjna TVN TURBO przygotowująca program z cyklu „Legends PRL-u”. Tym razem poświęcony był produkowanemu w Szczecinie motocyklowi marki Junak. Redaktorzy zapoznali się z przechowywaną w archiwum dokumentacją konstrukcyjną tego znanego w świecie motocykla, którą omówili dyrektor archiwum Jan Macholak oraz Andrzej Jabłoński. Przeprowadzili również rozmowy ze Zbigniewem Konieczkiem, długoletnim szefem działu konstrukcyjnego oraz Pawłem Bartnikiem, byłym kuratorem oświaty i wiceprezydentem Szczecina, pasjonatem „polskiego Harleya”, autorem pracy magisterskiej poświęconej Szczecińskiej Fabryce Motocykli;
- Nawiązując do wcześniejszej współpracy z najstarszą katolicką parafią w Szczecinie (powstała w 1809 r.) oficyna wydawnicza Archiwum Państwowego udzieliła pomocy w przygotowaniu do druku drugiego wydania albumu poświęconego kościołowi pw. Jana Chrzciciela, który z końcem 2008 r. otrzymał tytuł Bazyliki Mniejszej. Szczecińscy archiwiści są współautorami tej publikacji, a opracowaniem edytorskim zajęła się Maria Frankel; Władze miejskie Polic zwróciły się do AP w Szczecinie o merytoryczne wsparcie obchodów 750-lecia nadania praw miejskich. W ramach tego dr Paweł Gut przedstawił odczyt z udziałem władz miejskich i powiatowych o zachowanych źródłach archiwalnych związanych z dziejami Polic. Szczególnie zaakcentował współczesny stan badań odnoszący się do dyskusyjnej w literaturze datacji lokacji miasta. Szczecińskie archiwum zobowiązało się do wsparcia merytorycznego w kontekście historycznym planowanych obchodów;

AP W TORUNIU

- II 2009 r. – archiwum współpracowało z Muzeum Okręgowym w Toruniu w zakresie udostępnienia na wystawę pt. „Ulica Łazienna w Toruniu. Z historii rzemiosł budowlanych” akt budowlanych i akt gruntowych z zespołu Akta miasta Torunia;
- II 2009 r. – dr Tomasz Dziki, kierownik Oddziału we Włocławku przewodniczył juryw eliminacjach rejonowych Wojewódzkiego Konkursu dla gimnazjalistów pt. „Polska-Europa-Świat”, który odbywał się pod patronatem Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy.

AP M.ST. WARSZAWY

- W I kwartale 2009 r. – archiwum udostępniło Telewizji Polskiej materiały archiwalne do audycji pod tytułem „Errata do biografii” oraz w celach wydawniczych pamiątniki pierwszego burmistrza Żyrardowa, Józefa Procnera. Publikacja ukaże się przy współpracy archiwum i prezydenta Miasta Żyrardowa w połowie roku;
- 7 I 2009 r. – archiwum przeprowadziło zajęcia prezentujące zasób w ramach przedmiotu „Warsztat pracy historyka” dla studentów II roku Instytutu Historii Sztuki UW;
- 13 I 2009 r. – w Rosyjskim Ośrodku Nauki i Kultury w Warszawie została otwarta wystawa dawnej kartografii pt. „Inżynierowie bez granic. Lindleyowskie plany Warszawy przełomu XIX i XX w.”. Wystawę zorganizowało Archiwum Państwowe m.st. Warszawy we współpracy z Rosyjskim Ośrodkiem Nauki

i Kultury w Warszawie, Głównym Urzędem Geodezji i Kartografii, Biurem Stołecznego Konserwatora Zabytków, Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji S.A., Warszawskim Przedsiębiorstwem Geodezyjnym S.A. i Stowarzyszeniem „Arka Przymierza”;

- 21 I 2009 r. – w Łowickim Ośrodku Kultury odbyła się promocja „Informatora o zasobie archiwalnym Archiwum Państwowego m.st. Warszawy Oddział w Łowiczu”, opracowanego przez kierownika Oddziału, Marka Wojtylaka;
- 23 I 2009 r. – APW zorganizowało pokaz archiwaliów dla grupy studentów zaocznych specjalizacji archiwalnej i edytorskiej IH UW.
- II 2009 r. – w Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce odbyła się wystawa poświęcona Wiktorowi Gomulickiemu. Materiały pochodziły m.in. z zasobu Archiwum Państwowego m.st. Warszawy;
- III 2009 r. – na stronie internetowej APW uruchomiono wystawę wirtualną pt. „Alarm dla miasta Warszawy. Warszawa 1939 w dokumentach i fotografii”, zorganizowaną w 70. rocznicę wybuchu II wojny światowej;
- 4 III 2009 r. – zorganizowano pokaz archiwaliów warszawskich dla dwóch grup studentów specjalizacji archiwalnej IH UW;
- 11 III 2009 r. – w ramach projektu pt. „Katyń - ocalić od zapomnienia” Oddział Archiwum Państwowego m.st. Warszawy w Grodzisku Mazowieckim gościł młodzież z Zespołu Szkół nr 2 w Nowym Dworze Mazowieckim. Pracownicy archiwum opowiedzieli uczniom o działalności archiwum i zorganizowali pokaz najciekawszych materiałów archiwalnych, w tym akt miasta Nowego Dworu z lat 1918-1939;
- 27 III 2009 r. – APW w Warszawie zorganizowało pokaz dokumentów ilustrujących rozwój form kancelaryjnych oraz najciekawsze warsawiana dla uczestników kursu archiwalnego;
- 31 III 2009 r. – w Muzeum Geodezyjnym Warszawskiego Przedsiębiorstwa Geodezyjnego S.A. w Warszawie otwarto wystawę przygotowaną przez APW pt. „Hoppe, Lindley, WPG. Kartografia warszawska 1641 - 2009”, obrazującą historię i etapy rozwoju Warszawy poprzez mapy i plany powstałe na przestrzeni wieków.

AP WE WROCŁAWIU

- 5 I 2009 r. – w Oddziale Zamiejscowym w Jeleniej Górze zebrali się członkowie Jeleniogórskiego Stowarzyszenia Byłych Żołnierzy Radiotechników „Radar” (26 osób), którzy zapoznali się z dziejami i zasobem archiwum, a w Sali Wystawienniczej archiwum zwiedzili wystawę przygotowaną z okazji 40-tej rocznicy inwazji wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację w 1968 r. Wystawa (czynna od XII 2008 r.) zorganizowana została z materiałów dostarczonych przez stronę czeską (Česka archivní společnost);
- 3 III 2009 r. – kierownik Oddziału Zamiejscowego w Lubaniu Adam Baniecki udzielił dla telewizji lokalnej „Łużyce” wywiadu na temat funkcjonowania i zasobu lubańskiego archiwum;

- I kw. 2009 r. – Dorota Sokołowska i dr Roman Stelmach z AP we Wrocławiu przeprowadzali prelekcje na temat zasobu i działalności instytucji dla słuchaczy Kolegium Nauczycielskiego im. Grzegorza Piramowicza oraz dla studentów filologii polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego.

AP W ZIELONEJ GÓRZE

- 11 I 2009 r. – Zbigniew Bujkiewicz wziął udział w audycji Radia Zachód na temat historii Zielonej Góry;
- 14 I 2009 r. – odbyły się zajęcia dla studentów I roku historii Uniwersytetu Zielonogórskiego, na których studenci zapoznani się ze zbiorami Archiwum Państwowego w Zielonej Górze;
- 26 II 2009 r. – dyrektor archiwum dr Tadeusz Dzwonkowski uczestniczył w czwartej edycji Lubuskiego Wawrzynu Naukowego;
- 24 III 2009 r. – Zbigniew Bujkiewicz wygłosił wykład okolicznościowy na Dniach Frankofonii na Uniwersytecie Zielonogórskim pt. „Korporacja producentów koniaku w Zielonej Górze”;

8. Wydawnictwa

NDAP

- **Archiwum Państwowe w Piotrkowie Trybunalskim. Informator o zasobie archiwalnym, oprac. P. Głowacki, A. Piasta, P. Zawilski, Warszawa 2007, ss. 414, ilustr., ISBN 83-89115-25-6, cena 40,00 zł.** Prezentowana publikacja jest już szóstym wydaniem informatora. Obejmuje zmiany, które nastąpiły w zasobie archiwum. Przedstawia stan tego zasobu na dzień 31 marca 2003 r. w postaci skróconych opisów zespołów i zbiorów wg przyjętego schematu: nr kolejny pozycji zespołu, nazwa zespołu, daty skrajne, rozmiar, charakterystyka zawartości, język dokumentacji, informacja o stanie zmikrofilmowania, pomoce ewidencyjno-informacyjne.
- **Teki Archiwalne. Seria nowa, tom 9 (31), red. E. Kołodziej, Warszawa 2006, ss. 336, ISBN 83-89115-65-4, ISBN 978-83-89115-65-2, ISSN 0494-9986, cena 25,00.** Czasopismo publikujące artykuły z zakresu archiwistyki i archiwoznawstwa oraz teksty źródłowe z zasobu AAN. W tomie m.in. artykuł dotyczący Archiwum Komitetu Centralnego PPR z lat 1944–1948, refleksje generała Okulickiego o Powstaniu Warszawskim, fragment sprawozdania Władysława Grabskiego z działalności Centralnego Komitetu Obywatelskiego Królestwa Polskiego, materiały Wieniawy-Długoszewskiego dotyczące początków poselstwa RP w Hawanie, informacje o polonikach w archiwach krajów nadbałtyckich, artykuł o wykorzystywaniu materiałów fotograficznych znajdujących się w zasobach Archiwum Dokumentacji Mechanicznej oraz zapis dyskusji redakcyjnej o wydarzeniach z lat 1980–1981 z udziałem m.in. Stanisława Kani.

AP W LUBLINIE

- **Księga sądowa miasta Kamionki w Ziemi Lubelskiej 1481-1559, oprac. A. Sochacka, G. Jawor, ss. 336 ISBN 978-83-227-2924-3.** Wydawnictwo, oparte na materiałach archiwalnych z zasobu Archiwum Państwowego w Lublinie jest kolejną edycją źródłową w ramach serii „Fontes Lublinenses”. Publikacja, opracowana przez Annę Sochacką i Grzegorza Jawora, powstała dzięki współpracy

Archiwum z Instytutem Historii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Książka ukazała się nakładem Wydawnictwa UMCS.

- ***Bibliografia publikacji pracowników Archiwum Państwowego w Lublinie 1918-2008*, oprac. P. Dymmel, Z. Jakóbczak, ss. 208, ISBN 978-83-926895-0-8.** Przygotowana przez Piotra Dymmela i Zofię Jakóbczak publikacja powstała z okazji 90 rocznicy utworzenia Archiwum Państwowego w Lublinie. Stanowi świadectwo pisarskich dokonań kilku pokoleń lubelskich archiwistów i zawiera opis ponad 1000 publikacji 68 pracowników Archiwum od początków jego istnienia do dziś. Książkę wzbogacają wklejki z reprodukcjami materiałów archiwalnych związanych tematycznie z opisywanymi publikacjami.

AP W ŁODZI

- ***„Rocznik Łódzki”*, t. LV, ISSN 0080-3502**, Wydawnictwo poświęcone dziejom Łodzi i ziem województwa łódzkiego, którego współwydawcą jest Archiwum Państwowe w Łodzi. W Roczniku opublikowany został m.in. artykuł Anny Kaniewskiej, pracownika Oddziału Ewidencji, Informacji i Udostępniania APŁ, pt. *Podstawowe zasady i organizacja udostępniania materiałów archiwalnych oraz pomoce ewidencyjno – informacyjne w Archiwum Państwowym w Łodzi*. W sposób syntetyczny przedstawione zostały w nim przepisy regulujące bezpośrednie korzystanie z materiałów archiwalnych, rodzaje i zawartość pomocy archiwalnych.

AP W SIEDLCACH

- ***Sąd Pokoju powiatu węgrowskiego w początkach XIX w.***, red. A. Rogalski, Siedlce 2009, ss. 107, ISBN 9788392692133. Publikacja jest kontynuacją serii *Instytucje sądowe regionu siedleckiego na tle polskich instytucji sądowych*. Wydawcą publikacji jest Archiwum Państwowe w Siedlcach oraz Fundacja Rozwoju Badań Regionalnych „Sigillum”.

AP W SZCZECINIE

- ***„Kompanie kleryckie w Wojsku Polskim 1959–1980”***, red. J. Kornek, T. Krawczak, J. Macholak, Szczecin 2009, wyd. I, ss. 167, il., ISBN 978–83–89341–60–0. Publikacja powstała z inicjatywy dyrektora Archiwum Akt Nowych oraz dyrektorów archiwów z Opolą i Szczecinem. Praca zawiera opracowania naukowe dotyczące genezy i funkcjonowania kompanii kleryckich w WP (w założeniach władz partyjno-państwowych szkolenie wojskowe miało zniechęcić kleryków do dalszego kształcenia w seminariach diecezjalnych i zakonnych). Ważną częścią opracowania są wspomnienia żołnierzy-alumnów, a obecnie w większości duchownych katolickich.
- ***Z powojennych dziejów Pomorza Zachodniego. Wybrane problemy***, J. Macholak, Szczecin 2009, wyd. I, ss.363, ISBN 987–83–87879–3

AP M.ST. WARSZAWY

- ***„Informator o zasobie archiwalnym Archiwum Państwowego m.st. Warszawy Oddział w Łowiczu”***, oprac. M. Wojtylak. Współwydawcą książki jest Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych. Informator o zasobie łowickiego archiwum jest pierwszym z cyklu informatorów po zasobie Archiwum Państwowego m.st. Warszawy i jego oddziałów zamiejscowych.

9. Wizyty

NDAP

- 16-20 III, 30 III – 4 IV 2009 r. – gościła w Warszawie Wanda Wadowska – Powroźnik, przedstawicielka Ośrodka Dokumentacji Pontyfikatu Jana Pawła II w Rzymie. Pani Powroźnik odbyła staż w Archiwum Akt Nowych i Narodowym Archiwum Cyfrowym, gdzie zapoznała się z bazami danych SEZAM i IZA oraz systemem ZoSIA, a także metodami porządkowania zbiorów fotograficznych i audiowizualnych, a także technikami digitalizacji;

AAN

- 19 III 2009 r. – w Archiwum Akt Nowych gościła Gogita Chezhia, Zastępca Dyrektora Generalnego Narodowego Archiwum Gruzji.

NAC

- II 2009 r. – wizyta Rossa Johnsona – przedstawiciela dyrekcji Radia Wolna Europa/Radia Swoboda w NAC. Tematem spotkania z dr Nikodemem Bończą-Tomaszewskim było omówienie projektu digitalizacji fonoteki RWE przechowywanej w NAC;
- 17-19 III 2009 r. – wizyta archiwistów z Gruzji w NAC. Gruzini goście: Cogita Chezhia, Zastępca Naczelnego Dyrektora Archiwum Narodowego - oraz Zviada Melkadze, specjalista ds. informatycznych, spotkali się z Dyrektorem NAC Nikodemem Bończą-Tomaszewskim, który przedstawił główne założenia i zadania NAC oraz kwestie związane z informatyzacją i udostępnianiem zbiorów. Goście obejrżeli także pracownie NAC, zapoznali się z pracą poszczególnych oddziałów, poznali funkcjonujące w archiwach państwowych bazy danych oraz budowę strony internetowej NAC. Przede wszystkim jednak zaprezentowany został Zintegrowany System Informacji Archiwalnej ZoSIA, który wzbudził duże zainteresowanie.

AP W KOSZALINIE

- 2 II 2009 r. – koszalińskie AP odwiedziła wycieczka z Niemiec (byłych mieszkańców Koszalina). Zaprezentowano im materiały i reprodukcje z zasobu Archiwum dotyczące historii Koszalina wyeksponowane na wystawie stałej w siedzibie AP oraz na tablicach zainstalowanych na murze wokół Archiwum, w formie ścieżki edukacyjnej.

AP W KRAKOWIE

- 31 III 2009 r. – do oddziału AP w Bochni z wizytą przybyli przedstawiciele Muzeum Yad Vashem pp. dr Miriam Romm i Yv Att. W czasie wizyty gościom zaprezentowano materiały archiwalne dot. losów ludności żydowskiej w czasie II wojny światowej oraz omówiono przyszłą współpracę m.in. możliwość zorganizowania wspólnej wystawy poświęconej gettu i upamiętnieniu losów żydowskich mieszkańców Bochni. Na wystawie zostałyby zaprezentowane materiały z bocheńskiego archiwum oraz z Muzeum Yad Vashem.

AP W POZNANIU

- 3 II 2009 r. – w archiwum złożył wizytę Tomasz Czabański, Prezes Stowarzyszenia POMOST w Poznaniu. Celem spotkania było uzgodnienie warunków współpracy w zakresie udostępniania źródłowych materiałów archiwalnych wykorzystywanych w działalności statutowej Stowarzyszenia związanej z ekshumacją żołnierzy niemieckich pochowanych na terenie Wielkopolski w czasie II wojny światowej;
- 27 II 2009 r. – w archiwum odbyło się spotkanie z Ks. Romanem Dworackim, Dyrektorem Archiwum Archidiecezjalnego w Poznaniu podczas którego wymieniono doświadczenia w zakresie digitalizacji zasobu archiwalnego oraz sposobów pozyskiwania środków na zakup sprzętu reprograficznego. Zaprezentowano również problemy związane z wdrażaniem Zintegrowanego Systemu Informacji Archiwalnej (ZoSIA).

AP W SIEDLCACH

- 28 I 2009 r. – archiwum odwiedził kurator zbiorów Europy Wschodniej Instytutu Hoovera w Stanford dr Maciej M. Siekierski. Gość zapoznał się ze zbiorami siedleckiego archiwum, przekazał też informacje dotyczące materiałów ze wschodniej Polski w Instytucie Hoovera.

10. Jubileusze

AP WE WROCŁAWIU

- 23 I 2009 r. – emerytowana archiwistka archiwum wrocławskiego Pani Aniela Stojanowska obchodziła jubileusz setnej rocznicy urodzin. Szanowna Jubilatka należała do grupy pionierów-archiwistów, przybyłych na Dolny Śląsk tuż po zakończeniu II wojny światowej, rozpoczynając dnia 1 lipca 1946 r. ponad 23-letni okres pracy w Archiwum Państwowym we Wrocławiu. Okres ten poświęciła gromadzeniu i zabezpieczeniu, a następnie opracowywaniu rozproszonych podczas wojny archiwaliów. Współuczestniczyła w organizowaniu licznych wystaw, jest autorką interesujących referatów i prac naukowych o tematyce archiwalnej i historycznej. Za swoje osiągnięcia, a także pełną oddania i zapału pracę w służbie archiwalnej została wyróżniona odznaczeniami państwowymi – Srebrnym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Podczas uroczystości jubileuszowej Dyrektor Archiwum Państwowego we Wrocławiu dr Józef Drozd wręczył Szanownej Jubilatce listy gratulacyjne od Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych dra Sławomira Radonia oraz w imieniu AP we Wrocławiu.

11. Inwestycje

AP W RADOMIU

- 11 II 2009 r. – w archiwum odbyła się konferencja prasowa z udziałem prezydenta miasta Radomia Andrzeja Kosztowniaka oraz dyrektora archiwum Kazimierza Jaroszka. Konferencja poświęcona była porozumieniu zawartemu pomiędzy prezydentem miasta Radomia, Naczelnym Dyrektorem Archiwów

Państwowych, wojewodą mazowieckim i dyrektorem Archiwum Państwowego w Radomiu. Dokument mówi o zamianie nieruchomości: archiwum odda miastu dotychczasową siedzibę, czyli ratusz przy Rynku, w zamian dostanie działki o łącznej powierzchni ponad 2 tys. m kw. przy ul. Wenera (nieruchomość będzie własnością skarbu państwa w trwałym zarządzie archiwum), na której ma być wybudowany nowa siedziba Archiwum Państwowego w Radomiu. Koncepcja przewiduje, że budynek o powierzchni użytkowej 2 tys. m kw. (z czego połowę zajmą magazyny akt) będzie miał trzy kondygnacje.

AP W RZESZOWIE

- W I kwartale w oddziale w Sanoku kontynuowano prace adaptacyjne obiektu na nową siedzibę oddziału.

AP W ZIELONEJ GÓRZE

- 2 III 2009 r. – wydana została Decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego – na budowę obiektu Archiwum Państwowego w Zielonej Górze przy Al. Wojska Polskiego.

III. ZASÓB ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH

1. Nabytki i darowizny

AAN

- 3 III 2009 r. – w sali konferencyjnej Muzeum Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego odbyła się uroczystość przekazania do zasobu Archiwum Akt Nowych oryginalnych dokumentów Dowództwa Narodowych Sił Zbrojnych z okresu 1942-1944. Dokumenty zostały odkryte w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego przez pracowników Katedry Konserwacji Drewna Zabytkowego na Wydziale Technologii Drewna SGGW. Znajdowały się w skrytkach umieszczonych w drewnianej szafie biurowej, należącej obecnie do zbiorów Muzeum Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, stojącej pierwotnie w gabinecie rektora Szkoły. Zbiór liczy ponad 4500 stron, z czego 2425 stron stanowią same dokumenty. Pozostała reszta to prasa, ulotki, broszury i opracowania. Na zbiór ten składają się dokumenty kolejnych Dowódców - Komendantów Głównych NSZ (NSZ-AK i NSZ-ZJ), rozkazy oficcerskie, ogólne i szczegółowe, wnioski awansowe i odznaczeniowe, kody korespondencyjne NSZ, instrukcje organizacyjne, dokumenty dotyczące akcji scaleniowej NSZ i AK, dokumenty finansowe a także materiały z rozpracowywania organizacji lewicowych;
- Z większych i ciekawszych nabytków omawianego okresu odnotować można przejęcia: dopływu do zespołu akt Urzędu Patentowego w Warszawie (9073 j.a. z lat 1967-1989), dopływu do zespołu akt Polskiego Komitetu Normalizacji i Miar w Warszawie (7616 j.a. z lat 1962-1982), dopływu do zespołu akt Ministerstwa Sprawiedliwości w Warszawie (ponad 4 tys. teczek osobowych sędziów, prokuratorów, notariuszy i komorników okresu II Rzeczypospolitej). Na uwagę zasługuje także przejęcie pierwszej części spuścizny prof. dr. hab. n. med. Tadeusza Orłowskiego, światowej sławy nefrologa, prywatnie wybitnego taternika. Wśród przekazanych archiwaliów są m.in. egzemplarze pisma „Taternik. Organu Klubu Wysokościowego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego” z lat 1943-1945, redagowanego i wydawanego w warunkach konspiracji przez T. Orłowskiego.

NAC

- II 2009 r. – NAC przyjęło w depozyt spuściznę (fotografie, nagrania dźwiękowe i filmy) po znanym poecie Jerzym Ficowskim;
- III 2009 r. – Zbigniew Szczyпка – fotograf z Warszawy - przekazał do NAC cenny zbiór fotografii stereoskopowych własnego autorstwa. Tematem fotografii jest przede wszystkim architektura: Warszawy, Czerwińska, Poznania, Torunia, Wrocławia, Zakopanego, Wilna, Lidy, Kutnej Hory, Pragi, Paryża, Moskwy, czy Pekinu. Zbiór liczy 1280 negatywów oraz 90 pozytywów. Fotografie zostaną udostępnione po ich zdigitalizowaniu oraz opracowaniu w systemie Zbiory NAC on-line.

AP W KATOWICACH

- W I kwartale 2009 r. archiwum przejęło następujące zespoły: Sąd Grodzki w Zawierciu [1941-2008], [1939]; Sąd Grodzki w Pilicy [1947-1949]; Akta Gminy Ciasna [1951-1954]; Akta Gminy Koszęcin [1951-1954]; Akta Gminy Pawonków [1951-1954]; Akta Gminy Szemrowice [1950-1954]; Gminna Rada Narodowa w Łagiewnikach Małych [1951-1954]; Komisje wyborcze do przeprowadzania referendum ogólnokrajowego w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i ratyfikacji traktatu ateńskiego, zarządzonego na dni 7 i 8 czerwca 2003 roku w powiecie [2003]; Komisje wyborcze do przeprowadzania

wyborów do Sejmu i Senatu RP w powiecie zawierciańskim [2005-2006]; Starosta Powiatu Lublinieckiego [1940-1944]; Urząd Stanu Cywilnego w Szarleju [1874-1921]; Urząd Stanu Cywilnego w Piekarach Śląskich [1874-1921]; Ubezpieczenia Społeczne w Sosnowcu [1920-1955]; Komisje wyborcze do przeprowadzania wyborów uzupełniających do jednostek samorządu terytorialnego w powiecie olkuskim [2008]; Sąd Grodzki w Katowicach [1935-1939]; Sąd Grodzki w Rudzie Śląskiej [1946-1947]; Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej w Jaworznie [1890-1902]; Państwowa Inspekcja Pracy – Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach [1979-1994]; Narodowy Bank Polski Oddział Wojewódzki w Katowicach [1963-1982]; Narodowy Bank Polski III Oddział w Katowicach [1964-1982]; Sąd Okręgowy w Bytomiu [1936-1994]; Sąd Obwodowy w Bytomiu [1932-1944]; Rejestr handlowy w Katowicach [1900-1951]; Królewski Urząd Hutniczy w Królewskiej Hucie [1805-1853].

AP W PIOTRKOWIE TRYB.

- II 2009 r. – Fabryka Maszyn Górniczych „Pioma S.A.” w Piotrkowie Trybunalskim przekazała do zasobu archiwum 12 kronik zakładu z lat 1952-1986 oraz 2 kroniki zakładowej organizacji partyjnej PZPR z lat 1956-1979 – całość bogato ilustrowana zdjęciami;

AP W POZNANIU

- I-III 2009 r. – AP w Poznaniu przejęło nowe zespoły: nr 5636 „Poznańskie Zakłady Graficzne w Poznaniu” 1964-1967, nr 5638 „HYDROBUDOWA-Poznań Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych Budownictwa” 1958-1992, nr 5639 „Archiwum Fotograficzne Tadeusza Bonieckiego” 1977, 1981-2006, nr 5657 „Zjednoczenie Robót Inżynieryjnych Budownictwa Miejskiego” 1948-1958; oraz dopływy do zespołów: nr 1200 „Zakłady Graficzne im. Marcina Kasprzaka w Poznaniu” 1950-1969, nr 691 „Zakłady Przemysłu Gumowego "Stomil" w Poznaniu” 1956-1992, nr 1259 „Poznańskie Zakłady Opon Samochodowych "Stomil" Poznań” 1956-1992, nr 4046 „Zbiór widokówek”, nr 4434 „Akta gminy Nekla (pow. średzki)” 1804-1939, nr 4944 „Lesław Kulczycki – spuścizna” 2001-2008, nr 1409 „Fotografie” 1939-1945. Przejęto także z urzędów stanu cywilnego 275 j.a., 5,12 m.b. akt metrykalnych, stanowiących dopływy do 30 istniejących zespołów.

AP W SZCZECINIE

- W I kwartale zasób archiwum wzbogacił się w wyniku przekazanych darów o następujące materiały pochodzące od osób prywatnych i niepaństwowych jednostek organizacyjnych:
 - 9 lutego archiwum uzyskało od Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Szczecinie dwie książki pamiątkowe Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Sanitarnych Oddział w Szczecinie obejmujących lata 1971–1979;
 - 12 lutego dr Józef Pluciński przekazał do zbiorów archiwum 11 oryginalnych fotografii z manifestacji „Trzymamy Straż nad Odą” z 1946 r.;
 - do szczecińskiego zasobu przyjęto materiały archiwalne będące w posiadaniu członków OKP Pomorza Zachodniego: Mieczysława Ustasiaka, Lidii Więckowskiej, Waldemara Gila, Włodzimierza Puzyny, Zbigniewa Zdanowicza, Dominika Górskiego i Jana Wesołowskiego.
 - 23 marca znana szczecińska fotografik i aktywny członek Stowarzyszenia Fotografików Polskich Krystyna Łyczywek przekazała do zasobu AP 5 tomów materiałów źródłowych (albumy

zdjęciowe) Związku Polskich Fotografików w Szczecinie, w tym poświęconych wystawie pn. „Rodzina szczecińska”;

- Zbiory archiwum powiększyły się też o kolejną fotografię przekazaną przez pioniera fotografów w Szczecinie Stanisława Dowlasza;
- Syn właściciela przedwojennej olejarni w Szczecinie (obecnie mieszkaniec RFN) przekazał kilkadziesiąt fotografii obrazujących jej zniszczenia w czasie nalotów bombowych na Szczecin;
- Do zasobu archiwum przejęto materiały dotyczące działalności Stowarzyszenia Geodetów Polskich Oddział w Szczecinie z lat 1946–2007 oraz Koła ZBOWiD przy Hucie Szczecin z lat 1971–2001.

AP WE WROCŁAWIU

- I kw. 2009 r. – zasób archiwum wzbogacił się o grupę doptywów akt stanu cywilnego z Urzędów Stanu Cywilnego we Wrocławiu z lat 1904-1908, Środzie Śląskiej z 1908 r., Świdnicy z lat 1900-1908, Głuszycy z 1908 r., Świebodzicach z lat 1906-1908, Boguszowie-Gorcach z lat 1904-1908, Niemczy z lat 1903-1908, Szczawnie Zdroju z lat 1900-1908, Dzierżoniowie z lat 1900-1908, Dobromierzu z lat 1907-1908, Polanicy Zdroju z lat 1900-1908, Jedlinie Zdroju z lat 1904-1908 oraz Miasta i Gminy Sobótka z lat 1904-1908. Do zasobu archiwum przejęto ponadto archiwalia zespołów: Rejencja Wrocławska z lat 1906-194, Komisja Generalna dla Śląska we Wrocławiu z lat 1869-1870, Biuro Wystaw Artystycznych we Wrocławiu. Delegatura w Wałbrzychu z lat 1960-1975, Wojewódzki Dom Kultury we Wrocławiu z lat 1971-1989, Okręgowy Urząd Jakości i Miar we Wrocławiu z lat 1945-1956 [1958-2000], Delegatura Wojewódzka Krajowego Biura Wyborczego we Wrocławiu z lat 2001-2005, Centralny Urząd Planowania Biura Planowania Regionalnego we Wrocławiu z lat 1989-1996 oraz Dokumenty majątku Czernica z lat 1632-1714;
- I kw. 2009 r. – do Oddziału Zamiejscowego w Lubaniu przejęto: księgi stanu cywilnego z powiatu lubańskiego z 1908 r., księgi stanu cywilnego z Bogatyni z lat 1904-1908, następnie akta Nadleśnictwa Węgliniec z lat 1949-1982 oraz akta zespołów – Prokuratura Powiatowa w Lubaniu 1949-1957 i Komornik Sądowy Sądu Powiatowego w Lubaniu 1949-1957;
- I kw. 2009 r. – Oddział Zamiejscowy w Kamieńcu Ząbkowickim przejął akta następujących zespołów archiwalnych: Urząd Gminy w Dzierżoniowie z lat 1975-1983, Gminna Rada Narodowa w Dzierżoniowie z lat 1978-1983, Powszechny Zakład Ubezpieczeń Inspektorat w Wałbrzychu z lat 1955-2000, Narodowo-Socjalistyczna Niemiecka Partia Robotnicza – Kierownictwo Powiatowe w Dzierżoniowie (1 j.a.).

2. Digitalizacja materiałów archiwalnych

NAC

- 25 III 2009 r. – ilość fotografii z zasobu NAC udostępniona on-line na stronie www.nac.gov.pl zwiększyła się do 120 tysięcy.

- III 2009 r. – na prośbę dyrekcji Polskiego Radia w Narodowym Archiwum Cyfrowym zeskanowano rękopis partytury „Przygody Króla Artura” - dzieło Grażyny Bacewicz liczące ok. 100 stron zapisu nutowego z uwagami autorki. Dokument jest obecnie przechowywany w archiwum Polskiego Radia.

AP W KOSZALINIE

- I-III 2009 r. – w ramach uczestnictwa w projekcie „Bałtycka Biblioteka Cyfrowa” (wraz z Miejską Biblioteką Publiczną w Słupsku oraz Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku) AP w Koszalinie oraz słupski Oddział AP zdigitalizowały i udostępniły w Internecie ponad 20 książek i czasopism ze swojego zasobu bibliotecznego.

AP W ŁODZI

- Na stronie Łódzkiego Internetowego Sytemu Informacji o Terenie – InterSIT opublikowane zostały historyczne mapy Łodzi przechowywane w Zbiorze kartograficznym Archiwum Państwowego w Łodzi. W formie elektronicznej dostępne są m.in. plan Osady Sukienniczej Nowe Miasto z 1823 r. geometry Filipa de Viebig, plan Osady Rękodzielniczej Łódka z 1827 r. geometry Jana Leśniewskiego czy szczegółowa wielosekcyjna mapa Łodzi sporządzona pod kierunkiem mierniczego Władysława Starzyńskiego w końcu XIX w;

3. Mikrofilmowanie

NDAP

- Na podstawie umowy z 1997 r. kontynuowano mikrofilmowanie materiałów dotyczących ofiar Holocaustu w Archiwum Państwowym w Łodzi w aktach zespołu nr 221 „Akta miasta Łodzi. Zarząd Miejski w Łodzi. Wydział do Spraw Getta (Gettoverwaltung)”. Przygotowane mikrofilmy sukcesywnie przekazywano do Muzeum Holocaustu w Waszyngtonie, zgodnie z wypracowanymi wcześniej procedurami.

4. Konserwacja

AP W PRZEMYŚLU

- w I kwartale 2009 r. pracownia konserwatorska AP w Przemyślu rozpoczęła ręczne odkwaszanie akt metodą Neschena. Do powyższych prac używany jest sprzęt zakupiony z funduszu programu „WPR kwaśny papier”.

5. Dokumentacja osobowo-płacowa

APDOiP

- Zasób archiwum wzbogacił się o dokumentację z następujących przedsiębiorstw: Spółdzielnia Transportu Wiejskiego, Pruszków, Lata 1951 – 19956, (75 m.b.); DEFLEX POLSKA Sp. z o.o.

W upadłości, Pniewy, lata 2000-2006 (16,5 m.b.); Przedsiębiorstwa Hurtu Spożywczego, Zakopane, lata 1950-1997 (3,60 m.b.); Kenvelo Poland sp. z o.o. Warszawa, lata 2000-2008, (10,29 m.b.); Realia sp. z o.o. Warszawa, lata 2002-2008 r. (6,69 m.b.); Sotel sp. z o.o., Warszawa, lata 1968-2008 r. (17,01 m.b.); Hanza Leasing S.A. w upadłości Gdańsk, lata 1994-2007 r. (20,07 m.b.); Firma Spedycyjno-Transportowa Posejdon S. Działowski W. Podleński s.j. w upadłości Gdańsk, lata 1994 -2006 (14,5 m.b.); Warszawskie Centrum Dystrybucyjne Warszawa, lata 1994 – 2007, (0,47 m.b.); P.P.H. Multisystem sp. z o.o. Warszawa, lata 1989-1996, (0,31 m.b.); Polski Fundusz Inwestycyjny S.A. Warszawa, lata 1997-2002 (0,22 m.b.); Kiermasz sp. z o.o. Dawidy, lata 1999-2005 (0,22 m.b.); Bizcentrum S.A. Warszawa, lata 2001-2004 (0,10 m.b.); Energobet sp. z o.o. Warszawa, lata 1996 – 2007 (1,42 m.b.); Spółdzielnia Rzemieśnicza Motousługa Warszawa, lata 1962 – 2001 (1,86 m.b.); Neuman Management Institut sp. z o.o. Warszawa, lata 1997-2002 (0,22 m.b.); Inter-Net sp. z o.o. Warszawa, lata 2001-2003, (0,04 m.b.); P.P.U Proserw sp.z o.o. Wołomin, lata 1992 – 1993 (0,10 m.b.); P.U-H-T Botrans sp. z o.o. Wołomin, lata 1981 – 1995 (0,10 m.b.); 3R BAT sp. z o.o. Warszawa, lata 1998-2003 (0,11 m.b.); Global Hotels Development Group Warszawa, lata 1997-2006 (0,11 m.b.); Food Service Hermina Markowska Warszawa, lata 1995-2004 (0,41 m.b.).

Opracowano dzięki współpracy:

G. Dąbrowski (AAN), J. Krochmal, H. Wajs (AGAD), Marta Niewiadomska (NAC), M. Jurgopuszcz (APDOiP), M. Kietliński (AP Białystok), E. Borodij (AP Bydgoszcz), Elżbieta Surma-Jończyk (AP Częstochowa), A. Wełniak (AP Elbląg), Potykanowicz-Suda (AP Gdańsk), G. Schlender (AP Kalisz), K. Słysz-Szczucka (AP Katowice), W. Chlistowski (AP Koszalin), E. Szczepaniak (AP Kielce), M. Andrasz - Mrozek (AP Kraków), B. Ratajewska (AP Leszno), A. Gebert (AP Lublin), A. Drakoniewicz (AP Łódź), M. Koter (AP Olsztyn), J. Kornek (AP Opole), A. Piasta (AP Piotrków Trybunalski), K. Bańka (AP Płock), Z. Wojciechowska, (AP Poznań), M. Comber (AP Radom), J. Basta (AP Rzeszów), T. Radziwonowicz (AP Suwałki), M. Frankel (AP Szczecin), B. Herdzin (AP Toruń), A. Wajs (AP Warszawa), B. Kumor- Gomułka (AP Wrocław), Z. Bujkiewicz (AP Zielona Góra),

IV. NOWOŚCI PRAWNE

1. Zmiany w przepisach dotyczących narodowego zasobu archiwalnego i archiwów

- Ustawy:
 - w Dzienniku Ustaw z 2009 r. Nr 31 pod poz. 206 została ogłoszona ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie. Art. 21 ustawy zawiera upoważnienie dla Prezesa Rady Ministrów do wydania rozporządzenia w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla rządowej administracji zespolonej w województwie. Ustawa wchodzi w życie 1 kwietnia 2009 r.;
 - w Dzienniku Ustaw z 2009 r. Nr 39 pod poz. 307 została ogłoszona ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, która ustanawia nowe archiwum wyodrębnione – archiwum Rady Ministrów. Ustawa wchodzi w życie 13 kwietnia 2009 r.;
 - 24 marca 2009 r. weszła w życie *ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej* (Dz.U. Nr 227, poz. 1505), która znowelizowała ustawę o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach – patrz informacja za 2008 r.

- Projekty aktów normatywnych:
 - opracowany w Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych projekt ustawy – *Prawo o postępowaniu z dokumentacją i o archiwach* (patrz informacja za 2008 r.) został skierowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do konsultacji społecznych, a przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych – do Rady Archiwalnej oraz do środowisk zajmujących się naukowo lub zawodowo działalnością archiwalną.

V. SPRAWY KADROWE

1. Zmiany kadrowe w Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych.

W minionym kwartale w Naczelnej Dyrekcji zatrudnieni zostali:

- Z dniem 1 I 2009 r. Pan dr hab. Władysław Stępiak na stanowisku doradcy Naczelnego Dyrektora;
- Z dniem 26 I 2009 r. Pani Anna Czajka na stanowisku doradcy Naczelnego Dyrektora.

2. Zamiana na stanowisku dyrektora Archiwum Państwowego w Kielcach.

Dnia 27 marca 2009 r. po niespełna 40 latach pracy w Archiwum Państwowym w Kielcach, w tym 26 latach na stanowisku dyrektora, odeszła na emeryturę Pani Elwira Derdowska-Szczepaniak.

Z dniem 1 kwietnia br. Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych dr Sławomir Radoń powołał Pana Rafała Chałońskiego na stanowisko dyrektora Archiwum Państwowego w Kielcach.

3. Zmiana na stanowisku zastępcy Archiwum Państwowego m.st. Warszawy.

Podczas rocznego zebrania podsumowującego, które odbyło się 12 marca 2009 r., dyrekcja i pracownicy archiwum uroczyście pożegnali wieloletniego zastępcę dyrektora Archiwum Państwowego m.st. Warszawy, Danutę Skorwider-Skibę, która 31 marca przeszła na emeryturę. Z dniem 1 kwietnia 2009 r. stanowisko zastępcy dyrektora Archiwum Państwowego m.st. Warszawy objęła Janina Gregorowicz, dotychczasowa kierownik Oddziału II APW;

